N°. 9350. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1861.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN
Voor Amsterdam........ f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.
Zondags-Editie....... „ 1.50. Afzonderlijke Couranten...... „ 0.10.
Per loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 9 December.
UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve 35 c. zegelgeld.............. f 1.75.
Iedere regel meer.. „ 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 6 December (des Avonds.)

De angstige spanning en bezorgdheid, welke sedert de laatste dagen in de city en ter beurze heerscht, neemt heden niet weinig toe door het onheilspellend nieuws, dat de *Edinburgh* ons van Amerika overbrengt. Het berigt dat de grootste Amerikaansche regtsgeleerden de gevangenneming der zuidelijke commissarissen verklaren overeenkomstig te zijn met de internationale regten, deed den consols eene nieuwe daling van ¾ pCt. ondergaan. Ook de boodschap van den president Davis strekt om de hoop eener vredelievende vereffening der moeijelijkheden aanmerkelijk te verminderen. Het was natuurlijk te verwachten, dat Davis de gevangenneming der heeren Slidell en Mason als onwettig zou verklaren, maar zijne taal is over het algemeen zoo stout en onafhankelijk, dat men daarin voor ons gouvernement eene nieuwe aansporing meent te zien, om jegens de noordelijken geene toegevendheid te gebruiken. Dat ook het bondsgouvernement op het ergste voorbereid is, blijkt voldoende uit het berigt dat de minister van oorlog aan den gouverneur van Maine heeft medegedeeld, dat onmiddellijk een officier zal worden benoemd, om de zeekusten te inspecteren. Maine is het meest aangrenzende punt van Canada en bij een eventuelen aanval van Engeland aan het grootste gevaar blootgesteld. Het berigt, dat de Unionisten in Noord-Carolina een provisioneel gouvernement te Hatteras hebben gevestigd, bewijst ontegenzeggelijk, dat de Zuidelijken in genoemden staat terrein verliezen.

— Van regeringswege is afgekondigd, dat alle zeelieden, die te Portsmouth met eene maand verlof van de oorlogschepen waren ontslagen, oogenblikkelijk naar hunne schepen moeten terugkeeren.

— In het legerkamp ven Aldershot is aanschrijving ontvangen om verscheiden batterijen en bataillons, welke worden opgenoemd, onverwijld naar Woolwich te zenden, ten einde naar Canada ingescheept te worden.

— Gisteren is de Nashville te Southampton in het drooge dok gebragt, om de noodige herstellingen te ondergaan. De gewapende postboot der Noordelijke staten zal Woensdag ook aldaar aankomen, zoodat dus beide schepen binnen het bereik van elkanders geschut in eene onzijdige haven zullen liggen.

— Een liefhebber van rekenen heeft gevonden, dat het Huis der Gemeenten, in 1860, 1224 uren zitting heeft gehouden, waarvan 147½ na middernacht. In dien tijd zijn 10,615 redevoeringen uitgesproken, d. i. gemiddeld 10 per hoofd. In 1861 vergaderde het Parlement 960 uren, waarvan 93 na middernacht, en werden 8720 redevoeringen uitgesproken. Wanneer elk lid echter in dezelfde evenredigheid gesproken had, als de vertegenwoordigers der verschillende districten van Londen, dan waren er nog 13,842 redevoeringen bij gekomen.

— Te Dublin is gisteren avond door een zekeren O'Donoghue eene hevige redevoering ten aanhoore van ruim 3000 onvermogende lieden gehouden, over de handelwijze van Engeland jegens Amerika. Hij zeide, dat een onregtvaardige oorlog ophanden was, maar dat die evenwel den Ieren een onbeschrijfelijk genoegen deed, omdat voor Ierland nu eene schoone gelegenheid opdaagde, zoo als zich nimmer had vertoond, en indien zijne landgenooten er geen gebruik van maakten, dan onderwierpen zij zich vrijwillig aan vreemde heerschappij en slavernij.

— Sir John Arnott, lid van het Parlement en mayor van Cork, heeft [illegible]000 £ te koste gelegd aan de oprigting van eene kolossale broodbakkerij, ten einde aan de behoeftigen, gedurende het aanstaande saizoen van schaarschte, brood en meel tot inkoopsprijs te kunnen doen afleveren.

— Behalve het reeds per telegraaf gemelde, wordt uit New-York nog berigt, dat de Zuidelijke troepen Warsan, in Missouri, door brand vernield hebben, ten einde de Noordelijken te beletten aldaar de winterkwartieren op te slaan. Voorts wordt nog medegedeeld, dat generaal Mac Clellan den 1sten Nov. te Washington eene revue heeft gehouden over de aldaar aanwezige corpsen ter sterkte van 70,000 man, zijnde het grootste aantal waarover ooit in Amerika eene revue is gepasseerd. Generaal Hallock heeft bij dagorder bekend gemaakt, dat geene gevlugte slaven meer in het kamp der Noordelijken zullen worden opgenomen, omdat het gebleken is, dat velen hunner met den vijand in gemeenschap staan.

— Het centraal park te New-York is eene der grootste merkwaardigheden der wereld. In 1858 werd met den aanleg een begin gemaakt. Het heeft eene uitgestrektheid van850 ares. (ongev. 425 bund.) ligt in het midden der stad en het tot dusverre daaraan te besteden kapitaal zoude dagelijks 1800 dollars rente geven. Sedert 1 Junij van dat jaar zijn dagelijks 3000 arbeiders aan dien reusachtigen tuin werkzaam; deze staan onder toezigt van 32 beambten en 50 policiedienaren, die opzettelijk daartoe bestemde wachthuizen in het park hebben. In 1862 zal die aanleg waarschijnlijk geheel voltooid zijn. De door den staat toegewezen som om den tuin in orde te houden, bedraagt jaarlijks 150,000 doll. De vijver voor schaatsenrijders wordt in den winter dagelijks door nagenoeg 12,000 personen bezocht. De rijwegen hebben gezamenlijk eene lengte van 9 Engelsche mijlen, de voetpaden 28 mijlen en het geheel is met zooveel smaak aangelegd, dat men verscheiden uren er in kan doorbrengen, zonder in bewondering te verflaauwen.

— Berigten uit Mexico van 1 Nov. jl. wijzen geene verbetering in de gesteldheid van zaken daar te lande aan. De president Juarez had de constitutionele waarborgen voor de persoonlijke vrijheid en veiligheid, welke eenigen tijd geleden door een besluit van het congres waren geschorst, weder in werking gesteld; maar zijn gezag werd zelfs in de nabijheid der hoofdstad door een aantal tegenpartijders gewapenderhand betwist. Marquez, Meja, Zuloaga en een aantal andere aanvoerders van de reactionaire of kerkelijk gezinde partij waren weder met troepen in het veld; en 4000 man troepen van die partij naderden de vallei van Mexico. De gezant der Vereenigde Staten, alsmede een gelastigde van de afgescheidene staten waren te Mexico ijverig werkzaam, om van den president Juarez ieder voor zijn land voordeelen te verwerven; de eerstgemelde scheen daarin beter te slagen dan de andere. Van den gouverneur van den staat Guanaxuato, den generaal Doblado, was een officieel verslag ontvangen, volgens hetwelk hij in de laatste acht maanden 1237 roovers de doodstraf had doen ondergaan.

Duitsche Post.

WEENEN, 5 Dec. De minister van binnenl. zaken heeft gisteren aan vele leden van het Huis der afgevaardigden te kennen gegeven, dat de begrooting in den loop der volgende week bij het Huis zal worden ingediend, zoodra de Keizer in de hoofdstad is teruggekeerd.

— Naar luid van berigten uit Venetië zal de Keizer Zondag avond van daar vertrekken en Maandag avond alhier aankomen.

— Van eene gewoonlijk goed onderrigte zijde wordt verzekerd, dat al hetgeen is medegedeeld omtrent ingediende vertoogen betreffende het gebeurde in de Sutorina, namelijk het wegruimen van batterijen in de onmiddellijke nabijheid onzer grenzen, volkomen ongegrond is.

— De afdeeling onderwijs van den gemeenteraad dezer hoofdstad heeft zich eenstemmig verklaard voor het verleenen van 7000 fl., ten behoeve van het onderhoud der Protestantsche scholen alhier.

— De nieuw benoemde graaf der Saksen, de Heer Schmidt, is naar Zevenbergen vertrokken.

— Men zegt dat alle comitaten in Zevenbergen ten spoedigste ontbonden zullen worden en dat het bestuur op de invoering van soortgelijke dwangmaatregelen bedacht is als in Hongarije toegepast worden.

— De regering heeft op nieuw in Hongarije eene les gekregen. Het opperste geregtshof in dat koningrijk, uitsluitend zamengesteld uit mannen, die aan de regerende dynastie gehecht zijn, heeft met kracht tegen het rescript betreffende de militaire jurisdictie geprotesteerd en verklaard, dat zijne zending en zijne pligten onvereenigbaar zijn met een staat van zaken, die de meest in het oog loopende verkrachting is van de constitutie en de wetten des lands.

— De drukpers in Hongarije heeft een gansch anderen toon aangeslagen dan vroeger het geval was. Er verschijnen thans nog ongeveer 70 dagbladen te Pesth, van welke op het einde dezer maand ongetwijfeld meer dan de helft uit gebrek aan lezers van het tooneel zullen verdwijnen. Het meest verspreide dagblad is de *Pesther Lloyd*, hetwelk in de Duitsche taal wordt geschreven, heeft eene oplaag van ongeveer 9000 exemplaren en met zekerheid mag worden aangenomen, dat het voor het einde dezer maand op de helft zal zijn verminderd.

— Een klokgieter te Arad, in Hongarije, heeft eene brandspuit uitgevonden, welke binnen 5 minuten het water tot kookhitte kan brengen, zoo dat zelfs bij felle vorst van dit werktuig tot het blusschen van brand gebruik gemaakt kan worden.

BERLIJN, 7 Dec. (des ochtends.) De partij van vooruitgang heeft hier ter stede eene glansrijke overwinning behaald bij de verkiezingen; ditzelfde is het geval te Koningsbergen. Ook in vele andere plaatsen heeft deze partij de zege behaald.

— Er zijn thans 188 verkiezingen van leden van het Huis der Afgevaardigden bekend; van deze behooren 132 tot de liberale partij; de 56 anderen komen op de clericale en andere partijen.

— Naar al hetgeen men omtrent de reorganisatie der armee verneemt, zal door de regering in de aanstaande zitting eene gelijke som als in het afgeloopen jaar worden aangevraagd, ten behoeve van deze reorganisatie. Ten opzigte van den duur van den diensttijd, namelijk van drie jaren, zal door den minister van oorlog waarschijnlijk geene wijziging worden voorgedragen, zoodat het te voorzien is, dat de beraadslagingen over de begrooting voor oorlog zeer hevig zullen zijn en welligt aanleiding zullen geven tot het aftreden van een of meer ministers.

FRANKFORT, 6 Dec. De Koning van Beijeren heeft den 4den dezer den nienw benoemden Franschen gezant graaf Reculot en daarna den nieuwen zaakgelastigde van Frans II, graaf Cito, ten gehoore ontvangen, die hem hunne geloofsbrieven hebben overhandigd.

— De reis der beide zonen van prins Luitpold van Beijeren naar Athene is wederom uitgesteld.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 6 December.

Men verneemt nog eenige nadere bijzonderheden nopens de vereenigde zitting van den ministerraad en den geheimen raad, jl. Donderdag gehouden. De erkenning van de Zuid-Amerikaansche Unie is hoofdzakelijk door den Heer Thouvenel verdedigd en door Prins Napoleon bestreden. Hoewel door de meerderheid werd erkend, dat men tot de erkenning behoorde over te gaan, is echter door den Keizer besloten, dat men het antwoord van den president Lincoln op de nota, hem door Lord Lyons te overhandigen, zal afwachten en dat de Fransche regering inmiddels geheel vreemd aan het geschil zal blijven. Deze zienswijze is in die bijeenkomst ook door de Hertog van Malakoff verdedigd. Daarentegen is het bepaald besluit genomen, om een observatie-eskader naar de kusten der zuidelijke staten te zenden, tot bescherming onzer handelsbelangen, en, naar men verzeker zullen daartoe reeds heden de noodige bevelen aan den admiraal Raynaud, bevelhebber van de scheepsmagt in de Antilles, worden gezonden, ten gevolge waarvan deze eenige schepen zijner flottille tot dat doel zal afvaardigen. Bovendien kan men nog de volgende bijzonderheden nopens het Engelsch-Amerik. geschil mededeelen: Een onzer dagbladen maakt de opmerking, dat de Engelsche geschiedenis een precedent van nog ernstiger aard dan het gebeurde met de Trent bevat; toen de Engelsche kruiser Vestale den 14den Sept. 1780 de Hollandsche postpaketboot Mercurius enterde en de oud-president van het congres Henri Laurens aanhield, maakte Engeland zich bovendien van het schip, den gezagvoerder, de depèches, enz., meester.

— In den jongsten ministerraad zijn, behalve het Engelsch-Amerikaansche conflict, nog andere gewigtige vraagstukken behandeld. Vooreerst is besloten het Wetgevende Ligchaam tegen den 16 of 17 dezer bijeen te roepen en niet tegen den 6 Januarij zooals door sommigen verkeerdelijk wordt gezegd. Voorts is bepaald dat de kwestie der ontwapening geheel aan den minister van oorlog zal worden overgelaten, nadat deze verklaard heeft; waarschijnlijk eene bezuiniging van 25 a 30 millioen op zijne begrooting te kunnen aanbrengen.

—Heden zal de commissie van den Senaat weder bijeenkomen. De Heeren Magne, Baroche en Billault zijn ter bijwoning dezer vergadering uitgenoodigd. De eerstgenoemde heeft zich echter wegens zijne voortdurende en ernstige ongesteldheid doen verontschuldigen en zal waarschijnlijk zoowsl hier als in den Senaat, voorloopig door den Heer Vuitry, sectie-predent bij den raad van state, worden vervangen; deze heeft ook de memorie van toelichting tot het ontwerp-senaatsbesluit opgemaakt.

— Gisteren heeft de raad van maarschalken zijne zittingen geopend tot het opmaken der lijsten van bevordering bij het leger.

— De brief van den markies de Flers, waarbij deze zijn ontslag als referendaris der rekenkamer tengevolge zijner jongste veroordeeling heeft ingezonden, heeft de algemeene aandacht op nieuw op de drukperswet gevestigd. De *Ami de la Religion* heeft dientengevolge een artikel onder den titel van *La Claque* uitgegeven, waarbij de officieuse dagbladschrijvers bij de *claqueurs* in den schouwburg worden vergeleken.

— De mededeeling van den *Moniteur* nopens de aanhouding van Jozef Karam, wederlegt het gerucht, dat de regering daartegen heeft geprotesteerd. Het is echter zeker, dat het gouvernement nog niet officieel is onderrigt, van de voorafgaande goedkeuring van die arrestatie door de internationale commissie te Beyruth.

— Depeches, bij het gouvernement ontvangen, maken met lof gewag van de aanvankelijk genomen maatregelen door den Koning van Madagascar Radama II, die niet alleen de doodstraf afgeschaft heeft, maar zelfs op het punt staat om eene vrijzinnige grondwet aan zijne onderdanen te geven.

— Het bevestigt zich niet alleen dat de Heer de Lavalette, zoo als reeds vroeger is gemeld, bevelen heeft ontvangen om den aanslagen in den Romeinschen staat tegen het koningrijk Italie beraamd, met kracht te beletten; men kan nog mededeelen, dat die instructien reeds dadelijk na de aankomst van den gezant te Rome, gedeeltelijk zijn ten uitvoer gelegd, zoodat men, volgens de berigten van den 6den dezer geene opstandelingen meer langs de Romeinsche grenzen bespeurt en naauwkeurig heeft toegezien dat Chiavone, die niet weder overtrok. Dat opperhoofd schijnt zich in den Kerkelijken staat op te houden. Ook verzekert men dat de Keizer een eigenhandigen brief aan den Heer Rattazzi heeft gerigt, om hem dank te zeggen voor de redevoering dezer dagen in het Italiaansche parlement uitgesproken.

— De Keizer en de Keizerin keeren morgen hier terug.

— Men verzekert dat het eerste deel van het leven van Julius Cesar, door Keizer Napoleon III, tegen het laatst van de volgende maand of uiterlijk in het begin van Februarij het licht zat zien.

— Het *Journal des Débats* bevat eene opgave van de supplementaire en buitengewone credieten, die in 1860 en die welke van 1 Januarij tot ult°. November dezes jaars verleend zijn. Uit die opgave blijkt, dat ten vorigen jare werden verleend 36 supplementaire credieten, te zamen ten bedrage van 46,171,568 francs, en 46 buitengewone, gezamenlijk tot een montant van 191,154,807 fr.; derhalve 82 credieten, ten bedrage van 237,326,375 fr. Hieronder zijn niet begrepen 11 millioen, die ten gevolge van vijftien keizerlijke decreten, verschillende bestemmingen hebben verkregen. Deze bij het geheel getrokken zijnde, bedraagt het totaal 248,326,375 fr., en dus $\frac{1}{7}$ van het eindcijfer der bij de begrooting toegestane gelden. Van 1 Jan. tot ult. Nov. 1861 zijn verleend 47 suplement. credieten, ten bedrage van 34,823,967 fr. en 51 buitengewone, tot een bedrag van 238,306,762 fr.; te zamen 98 credieten tot een montant van 273,140,729 fr. Hierbij komt nog voor het tegenwoordige jaar aan exceptionnele credieten eene som van 45,000,000 en aan speciale credieten 10,941,997 fr.; makende te zamen met het genoemde in 1861 alzoo 329,172,726 fr.

— Het beweren van den *Constitutionnel*, dat de Heer Lincoln en twee ministers gezind zijn de zuidelijke commissarissen aan Engeland uit te leveren, maar dat dit gevoelen door den heer Seward en de overige leden van het kabinet bestreden is, wordt thans reeds tegengesproken. De president heeft namelijk, bij gelegenheid, dat de nieuwe Zweedsche gezant zijne geloofsbrieven overhandigde, tot dien diplomaat eene rede gehouden, en waarin hij verklaarde, dat de regering bereid is den oorlog met Engeland te beginnen. Zijne taal kenmerkt zich zelfs door eene groote mate van bitterheid jegens Engeland.

— Men verzekert, dat de hertog van Aumale een brief heeft geschreven aan den prins van Joinville en aan zijne beide neven, in Amerikaansche dienst, ten einde hen te bewegen om naar Engeland terug te keeren. Dit is te meer voor den prins de Joinville te betreuren, vermits hij had besloten om zijn zoon aan de zeedienst te wijden en daartoe reeds kostbare schikkingen had gemaakt, en hij, bij ontstentenis van de Amerikaansche scheepsmagt, kwalijk er eene in Europa kan vinden bij welke hij dien zoon kan plaatsen.

— De Amerikaansche generaal Scott, die den ouderdom van 83 jaren heeft bereikt, lijdt aan waterzucht, en heeft zich herwaarts begeven om, zoo mogelijk, van die kwaal te worden genezen.

— De *Pays* meldt dat behalve de HH. Mason en Slidell, de gewezen senator Gwin, en de HH. Cathoun, Beecham en Bret, aan boord van het stoomschip, varende van San Francisco naar Panama, door generaal Sumner zijn aangehouden en zich thans in fort Warren bij Boston bevinden.

— De graaf Georges de la Rochefoucauld, de jongste zoon van den hertog de la Rochefoucauld-Riancourt is eergisteren overleden.

— De aartsbisschop van New-York, Mgr. Hugues, bevindt zich hier. Hij begeeft zich naar Rome, waar hij door den Paus is ontboden.

— De Spaansche Senaat heeft met overgroote meerderheid (111 stemmen tegen 22) het adres van antwoord op de troonrede, zoo als dit door de commissie was ontworpen, aangenomen.

— Het blijkt uit een berigt van *l'Ami de la Religion*, dat Paus Pius IX in Spanje een bul heeft doen uitvaardigen, waarbij den Spanjaarden veroorloofd wordt op vastendag vleesch te eten (alleen met uitzondering van eenige hooge feestdagen) tegen den prijs van een regaal per jaar. Deze bul is met de gebruikelijke plegtigheden openlijk in de straten van Madrid afgekondigd.

— Een van de redacteurs van den Madridsche *Pueblo* is dezer dagen veroordeeld tot verbanning voor den tijd vau 26 maanden, eene boete van 5000 realen, benevens de kosten der procedure, wegens eene dichterlijke satyre op den minister van justitie, die hij in dat blad had opgenomen.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 7 December.

Omtrent den brand te Antwerpen verneemt men nog het volgende: Gisteren avond en gedurende den nacht stegen uit de puinhoopen nog driemaal vlammen op. Zij werden telkens gebluscht door middel van twee brandspuiten. Omstreeks een ure na middernacht hoorde men in het midden van het entrepôt een geweldig gedruisch, men vermoedde teregt dat dit voortsproot uit het instorten van een gedeelte van het gewelf van een der kelders. Heden ochtend tusschen 9 en 10 ure vertoonden zich nog vlammen, maar veel minder sterk. Drie spuiten staan nog op de plaats des onheils. De troepen zijn naar de kazernen teruggekeerd. Men is bezig met het opstellen van steigers en met de opruiming van het puin wordt voortgegaan. Omstreeks elf ure heeft men den muur van het entrepôt, welke naar de zijde van de guano-bergplaatsen dreigde in te storten, door middel van touwen omvergehaald. Dit is goed geslaagd. De rook wordt sedert heden ochtend dikker en men vreest dat indien de wind komt opzetten, het geheel weder zal ontvlammen. Vooral het gedeelte, dat aan de raffinaderij grenst, verwekt vooral ongerustheid. Men heeft daarom den Heer Wood geschreven om hem te verzoeken zijne stoomspuit nog te zenden. Men heeft nog geen spoor ontdekt van de slagtoffers.

De Koning en de hertog van Brabant hebben, per telegraphische dépèche, aan den Burgemeester een uitvoerig rapport gevraagd omtrent den toestand der burgers en militairen, die bij den brand zijn gewond.

De minister van oorlog heeft bij dagorder zijne tevredenheid betuigd aan de troepen der bezetting wegens hun gedrag bij den jongsten brand, en vooral lof toegebragt aan den tweeden luitenant van den trein, van Beckhoven, die door zijne koelbloedigheid en moed het leven van zestig militairen heeft gered, die zich te ver gewaagd hadden; en tevens geeft hij kennis dat de Koning hem, bij keuze, tot 1sten luitenant heeft bevorderd. De minister beveelt tevens dat bij de begrafenis der militairen, die bij het onheil het leven hebben verloren, de geheele bezetting van Antwerpen en die der omliggende forten, den stoet zullen volgen. Ook de gemeenteraad van Antwerpen heeft aan de militairen dank betuigd wegens de diensten bij den brand bewezen. Aan den Heer Wood is mede, namens dit collegie, dank betuigd. De handelsstand van Antwerpen heeft eene inschrijving geopend om den Heer Wood een gouden gedenkpenning aan te bieden als blijk der erkentenis van de Antwerpenaren; het overschietende der inschrijving zal bestemd worden tot ondersteuning van de weduwen en wezen der slagtoffers.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 8 December.

De zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren was gewijd aan de algemeene beraadslagingen over de zesde afdeeling van het vijfde hoofdstuk der staatsbegrooting (*openbare werken en waterstaat.*)

Bij die algemeene beraadslagingen zijn vele punten ter sprake gekomen, als voornamelijk 1°. de Amsterdamsche en Rotterdamsche waterwegen, waaromtrent inlichtingen werden gevraagd door de Heeren Cool, Hoynck en v. Heukelom; 2°. de Groningsche kanalisatie-verbetering, in verband met de zaak der Ommelander kas, waarover de HH. Reinders en Westerhoff den minister verwijten toevoegden; 3°. het niet spaarzaam beheer des ministers, hetwelk vooral bij deze afdeeling zoude blijken, en waarop de Heer v. Bosse zich verpligt achtte in eene belangrijke rede te wijzen, op gevaar af van wederom door de spoorweg-partij kwalijk te worden bejegend; 4°. de niet indiening van eene wet op concessien, hetgeen zeer werd betreurd door de HH. Hoynck en van Heukelom; 5°. de niet-aanbieding van eene wet op den waterstaat, waarop vooral door de HH. Dullert, Begram en Mackay werd aangedrongen; 6°. de al of niet wenschelijkheid van de vestiging van een afzonderlijk departement voor openbare werken, eene vraag, die door de Heeren Heemskerk Az., v. Bosse, v. Eck bevestigend, door de Heeren Dullert, v. Nispen en v. d. Linden ontkennend werd beantwoord.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft herhaaldelijk de sprekers beantwoord. De concessie voor de verbetering van den Amsterdamschen waterweg was reeds ver gevorderd, de stukken deswege waren juist heden aan den concessionaris ter onderteekening toegezonden. Betrekkelijk tot den Rotterdamschen waterweg waren voor eenige dagen door de regering de voorwaarden der aangevraagde concessie ontvangen, welke zij evenwel nog niet bij magte was geweest te onderzoeken. De Minister vleide zich na het aanstaande winterreces in een wetsontwerp beide werken zamen te kunnen vatten. Omtrent de Groningsche kanalisatie in verband met de Ommelanderkas was een ontwerp bij den Raad van State aanhangig. De Minister ontkende zuinigheid in zijn beheer uit het oog te hebben verloren, maar de aanleg van spoorwegen mogt de uitvoering van andere noodzakelijke werken niet beletten. Het had den minister, wiens werkzaamheden van dien omvang zijn, dat hij de vestiging van een afzonderlijk departement voor openbare werken niet overtollig zou achten, tot dusver aan tijd ontbroken om eene wet regelende de concessien en den waterstaat te ontwerpen. Nadat was overgegaan tot de behandeling der artikelen, heeft de Heer van Nispen een amendement voortedragen, om den post met het tractement enz. van den rijksbouwmeester, ten bedrage van *f* 3000, te verminderen, hierover zijn echter de discussien verdaagd tot aanst. Maandag.

In verband met de wet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* N°. 44) zijn aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter overweging aangeboden zestien ontwerpen van wet, strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan: A. H. F. C. F. Rödlich, O. G. I. Mohnike, A. G. C. E. W. von den Bussche Ippenburg, H. W. C. Potthast, C. E. Löbell, F. L. Maurenbrecher, J. H. C. Munder, J. R. A. Baur of Bauer, J. L. Michaëlis, E. J. Erdmann, J. H. F. von Stietz, F. M. E. A. A. von Hacke, M. E. F. L. von Schauroth, H. A. F. O. von Kurowsky. L. J. Zelle en C. C. F. H. Jagemann, alle wonende in Nederl. Oost-Indie.

Het *Staatsblad* N°. 102 bevat een besluit houdende toekenning van gedeeltelijken vrijdom van accijns op de brandstoffen ten behoeve der fabrieken van verduurzaamde levensmiddelen.

Z. M. heeft vernietigd een besluit van den Gemeenteraad van Zwolle, houdende magtiging om de bijzondere school van H. Kroeze Ramaker over te nemen, zonder overneming van schoolgebouw en woning.

Z. M. heeft aan C. Lopse Hoeke, op verzoek, eervol ontslag verleend als burgem. der gem. Brouwershaven en Duivendijke; benoemd tot burgem. der gem. Brouwershaven J. M. Locker de Bruyne; Duivendijke L. Viergever; Hunsel G. Peeters; Grathem R. Severijns.

Z. M. heeft den Heer H. E. Verschoor, op verzoek, eervol ontslag verleend als schoolopziener in het derde schooldist. der prov. Noord-Brabant, onder dankbetuig. voor de in die betrekk. gedurende vele jaren den lande bewezen diensten; benoemd tot schoolopz. in dat dist. den Heer J. Ringeling, te 's Hertogenbosch; den Heer Dr. F. B. Trosee eervol ontslag verleend als schoolopziener van het vijfde district, en hem benoemd tot schoolopziener van het zesde district der prov. Noordb.; den Heer Dr. J. A. W. Boerkamp eervol ontslagen als schoolopziener van het zesde district, en hem benoemd tot schoolopziener van het vijfde district der prov. Noord-Brab.

Z. M. heeft op verzoek, eervol ontslag verleend: bij de dienstd. schutterij te Amsterdam aan J. Coomans de Ruiter, als 2den luit.; te Groningen aan Mr. H. Edelinck, als kapitein; en benoemd: bij de dienstd. schutterij te Amsterdam, tot 1ste luits.: Mr. H. E. toe Laer, J. C. S. Rente Linsen en Jhr. F. O. G. Berg, tot 2de luits.: Mr. H. P. G. Quack, A. van IJzendijk Enz., A. S. J. Koch, D. A. Koenen, H. M. de Vries, J. Boissevain en Mr. N. J. den Tex; te Hoorn, tot maj.-komm. H. Linse; tot kapit. C. Bloem Azn.; tot 1sten luit. J. A. Heule; tot 2den luit. P. C. Abbing; bij de dienstd. schutterij te Enschedé, tot 1sten luit. K. ter Kuile; tot 2den luit. N. H. ter Kuile; te Groningen, tot kapitein Mr. B. Dorhout Mees, thans 1ste luitenant; tot 1sten luit. A. J. Holthuis; tot 2den luit. Mr. C. J. J. Wijckerheld Bisdom.

Z. M. heeft den Heer Dr. P. Hofstede de Groot, op verzoek, eervol ontslagen als schoolopziener in het derde schooldist. prov. Groningen. (Reeds in vele exemplaren van ons vorig nommer medegedeeld.)

Z. M. heeft tot ambtenaren 1ste kl. voor de burgerlijke dienst in Nederl-Indie benoemd de candidaat-ambt. voor de gemelde dienst Mr. H. Semler en Mr. F. C. Valck.

Z. M. heeft den 2den luit. K. M. A. Botter, van het 6de regem. inf. in rang en anciënneteit over geplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn Donderdag ll. ingekomen de volgende adressen, als: 1°. van den gemeenteraad van West-Capelle, houdende aandrang op wijziging der zegelwet; 2°. van de kamer van koophandel en fabrieken, te Rotterdam houdende aandrang op afzonderlijke indiening van een wets-ontwerp tot verbetering van de Nieuwe Maas en 3°. van Provinciale Staten van Zeeland, voerende bezwaren aan tegen eene eventuele opheffing van de rijks marine-werf te Vlissingen. Verzonden aan de commissie tot de verzoekschriften.

Bij de Tweede Kamer zijn Donderdag jl. ingekomen adressen van: 1°. den gemeenteraad van 's Gravenhage, betrekkelijk de onteigeningswet voor den spoorweg van Leyden naar Woerden; en 2°. P. H. Jongedijk en andere ingezetenen van Cuyk, houdende bedenkingen tegen de met Belgie gesloten overeenkomst omtrent de wateraftappingen. — Gelijke verzending.

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is rondgedeeld, een geschrift, te Utrecht uitgegeven, getiteld: »Nog eene waarschuwing eer het te laat is", door IJ. D. C. Suermondt, waarin de hoop wordt te kennen gegeven, dat, de Koning nog bij tijds behoorlijk ingelicht, en het gevaar inziende dat moederland en kolonien dreigt ten gevolge van de behandeling der koloniale aangelegenheden door den tegenwoordigen Minister van Kolonien, dat gevaar afwenden en het beheer aan goede en bekwame handen opdragen zal.

De Heer Begram heeft voorgesteld, om art. 77 van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1862 te splitsen in de volgende negen artikelen:

Art. 77. Verbetering der rivieren de Rhijn en de Waal en onderhoud en herstelling van de rivierwerken *f* 269.700.

(Dit artikel bevat de posten, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a*, sub. 1 en 2 »de Rhijn" en »de Waal.")

Art. 77*a*. Verbetering van de rivier de Merwede, de killen en de Linge in Gelderland met de uitwatering van Steenenhoek en onderhoud en herstelling der rivierwerken *f* 647.100.

(Dit art. bevat de posten, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a*, sub. 3 »de Merwede en de killen," en sub. 9 »de Linge in Gelderland en de uitwatering van Steenenhoek.")

Art. 77*b*. Verbetering van de rivier de Maas in de provincien Noord-brabant en Gelderland en in het Hertogdom Limburg en onderhoud en herstelling van de rivierwerken *f* 190.100.

(Dit art. bevat de posten, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a*, sub. 5 »de Maas," alleen wat de letters A, B en D betreft.)

Art. 77*c*. Verbetering van de rivier de Maas in de provincie Zuid-holland en van de Dordsche Kil en onderhoud en herstelling der rivierwerken *f* 62.400.

(Dit art. bevat de posten, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a*, sub. 5 »de Maas," alleen wat de letter C betreft en sub. 4 »de Dordsche Kil.")

Art. 77*d*. Verbetering van de rivier de IJssel en onderhoud en herstelling der rivierwerken *f* 55.00.

(Dit artikel bevat de posten, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a* sub 6 »de IJssel.")

Art. 77*e*. Onderhoud en herstelling der werken van den Hollandschen IJssel met de verdieping van de rivier beneden Gouda *f* 13,000.

(Dit artikel bevat den post, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a*, sub 7 »Hollandsche IJssel").

Art. 77 *f*. Onderhoud en herstelling der werken aan het Hollandsch Diep te Moerdijk en te Willemstad, *f* 14,000.

(Dit art. bevat den post, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a* sub 8 »Hollandsch Diep.")

Art. 77*g*. Onderhoud en herstelling der werken aan de Binnen-Aa in Groningen, *f* 850.

(Dit artikel bevat den post, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*a* sub 10, »De Binnen-Aa in Groningen.")

Art. 77*h*. Onderhoud en herstel der sluizen te Woudrichem, aan de Bakkerskil en te Asperen *f* 6250.

(Dit artikel bevat den post, voorkomende in den toelichtenden staat, art. 77*b*. »Inundatiesluizen").

Bij Zr. Ms. besluit van 25 Oct. 1861 (*Stbl.* N°. 92) zijn de bepalingen van art. 33 der wet van 21 Aug. 1859 (*Stbl.* N°. 93), luidende als volgt: »Vervoer van in dienst zijnde beambten der politie en onder-officieren of manschappen der maréchaussée, heeft op vertoon van eene reisorder kosteloos plaats in rijtuigen voor het gewoon vervoer van reizigers bestemd." Vervoer van personen onder geleide van het openbaar gezag reizende, heeft ook kosteloos plaats in wagens daarvoor door de regering goedgekeurd of van regeringswege beschikbaar gesteld; toepasselijk verklaard op de spoorwegdienst der Holl. ijzeren spoorweg-maatschappij, hetgeen door den minister van oorlog aan de autoriteiten des legers is bekend gemaakt.

Bij art. 19 der wet van 19den Augustus ll. (*Staatsblad* N°. 72) is bepaald, dat jaarlijks, in den loop der maand December, ten minste twee malen, door Burgemeester en Wethouders eene openbare kennisgeving moet geschieden, waarbij aan de verpligting tot het doen van aangifte ter inschrijving voor de nationale militie in de volgende maand Januarij wordt herinnerd. Vermits die wet, volgens hare slotbepaling, eerst in werking treedt met den 1sten Januarij 1862, is het den minister van binnenlandsche zaken voorgekomen, dat er soms twijfel zou kunnen ontstaan, of aan art. 19 dier wet reeds in de maand December van dit jaar uitvoering moet worden gegeven, dan of in die maand nog de oproeping moet geschieden volgens art. 49 der thans nog geldende wet van 18 Jan. 1817 (*Staatsblad* N°. 1). Ten einde nu elken twijfel, die daaromtrent mogt bestaan, weg te nemen, en ten deze eene gelijkmatige handeling in al de gemeenten des rijks te doen plaats hebben, heeft genoemde minister gemeend te moeten bepalen, dat de oproeping, gelijk die bedoeld en omschreven is in art. 44 der wet van 1817, waarin ook gesproken wordt van hen die hun 23ste jaar nog niet hebben volbragt, thans met het oog op de met den 1sten Januarij a. s. in werking tredende wet, op de Nationale Militie van den 19den Augustus ll. (*Staatsblad* N°. 72), niet meer kan te pas komen, maar dat, ter voorbereidende uitvoering van laatsgenoemde wet, voor zoo veel de inschrijving betreft, *nu* reeds in de aanstaande maand December de openbare kennisgeving, in art. 19 vermeld, door Burgemeester en Wethouders behoort te geschieden, hetgeen mij voorkomt het doelmatigst te zullen plaats hebben in de laatste helft der maand met eene tusschenruimte van acht dagen tusschen beide publicatien. Ingevolge uitnoodiging van wel gemelden minister, is van het bovenstaande aan de gemeentebesturen kennis gegeven en zijn zij tevens verzocht in de bedoelde openbare kennisgevingen te vermelden: Wie volgens de artikelen 15 en 20 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* N°. 72), moet worden ingeschreven en wie voor ingezetenen wordt gehouden; wie, volgens art. 17, *niet* wordt ingeschreven; in welke gemeente, volgens art. 16 de inschrijving geschiedt. De tijd waarop en de plaats waar in de gemeente de aangifte moet worden gedaan; door wie, volgens art. 18, de aangifte moet worden gedaan. Voorts is ter kennis van de gemeentebesturen gebragt, dat er, volgens bekomen mededeeling van den minister, ter verzekering van de behoorlijke toepassing van de laatste zinsnede van art. 15 der voormelde wet, het ingezetenschap van vreemdelingen betreffende, een onderzoek langs diplomatieken weg is ingesteld, omtrent de verpligtingen tot de krijgsdienst in vreemde staten van aldaar gevestigde Nederlanders, en dat, ofschoon dat onderzoek nog niet geheel ten einde is gebragt, het is gebleken, dat in de navolgende staten Nederlanders niet aan de verpligte krijgsdienst zijn onderworpen, of dat aldaar, ten aanzien der dienstpligtigheid, het beginsel van wederkeerigheid is aangenomen; te weten: in Belgie, Groot-Brittannie, Hanover, Italie, voor zooveel betreft de staten van Koning Victor Emanuel, Mecklenburg-Schwerin, Mecklenburg-Strelitz, Oldenburg, Oostenrijk, Portugal, Pruisen, Spanje en Turkije; terwijl van de verdere opgaven, welke ten dezen aanzien zullen worden ontvangen, aan de besturen insgelijks mededeeling zal worden gedaan.

De minister van justitie heeft goedgevonden, met wijziging in zoo verre der laatstgemelde beschikking, de indeeling der rijks-veldwacht in de kantons Sluis, Oostburg, Axel en Hulst te regelen als volgt: Brigade Neuzen, (de kantons Sluis, Oostburg, Axel en Hulst), Standplaatsen Neuzen, Cadzandt, Breskens, Biervliet en Hulst.

Bij beschikking van den minister van justitie hebben de hierna volgende veranderingen en benoemingen bij het personeel der rijks-veldwacht plaats gehad, als: 1°. zijn eervol ontslagen, op verzoek: H. Weijenberg, rijks-veldwachter der 2de kl., met den rang van brigadier, te Nijmegen; W. van Bodegraven, rijks-veldwachter der 3de kl. te Muiden; 2°. is ingetrokken de benoeming van W. J. J. Klinkspoor tot rijks-veldwachter der 2de kl., met den rang van brigadier, ter standplaats Zevenaar, en zulks met rangschikking van dien beambte in de 3de kl. der rijksveldwachters; 3°. zijn vastgesteld de verplaatsingen van de rijks-veldwachters: *a*. van de 2de kl., met den rang van brigadier: J. J. Rober, van Apeldoorn naar Elburg; C. H. Gozen, van Harderwijk naar Apeldoorn; P. Heuperman, van Elburg naar Harderwijk; A. van Kesteren, van Elst naar Arnhem; A. C. Groenendaal, van Haarlem naar Nijmegen; *b*. van de 3de kl.: H. Belle, van Apeldoorn naar Deventer; J. D. Maters, van Apeldoorn naar Maasbommel (gem. Appeltern); J. Holthuisen, van Maasbommel, (gem. Appeltern), naar Apeldoorn; *c*. van de 3de kl. (opzieners der jagt en visscherij): J. P. Koene, (brigadier titulair), van Breskens naar Neuzen; L. J. Troupee, van Sluis naar Cadzandt; J. Andriessen, van Axel naar Breskens: D. J. A. Anemaet, van Oostburg naar Biervliet, de vier laatstgenoemden met 1°. Febr. e.k.; 4°. is de rang van brigadier-titulair verleend aan de rijksveldwachters der derde kl.: C. de Graaf (standplaats Ede), C. C. Guikers, (standplaats Oosterbeek, gem. Renkum); 5°. is benoemd tot rijks-veldwachter der 2de kl., met den rang van brigadier, op eene jaarwedde van *f* 460, G. Berghuis, vroeger rijks-veldwachter der 3de kl., met den rang van brigadier-titulair, te Arnhem (standplaats Zutphen).

Uit het verslag van den consul der Nederlanden te Canton over den staat van zaken in China, gedurende de maand Sept. jl., blijkt dat de handelszaken aan den Yang Tse-Kiang vrij goed gaan, bij toenemenden handel in Chinesche producten tusschen Hankow en Shanghae. In laatstgenoemde haven liggen, door het onverwacht ophouden van emplooi in de kustvaart, meer dan honderd vreemde schepen ledig, waarvan een groot gedeelte ongetwijfeld in de behoefte op Java zal kunnen voorzien. Ter zake van de in het vorig overzigt aangehaalde besluiten van het hoofdbestuur der Chinesche douane, heeft ook de kamer van koophandel te Shangae zich tot het Engelsch gouvernement gewend, maar is inmiddels door den Britschen consul te Shanghae bekend gemaakt, dat Harer Britsche Majesteits gevolmagtigde te Peking zich de zaak aangetrokken en de voornaamste grieven reeds uit den weg genomen had. De handel blijft daar intusschen lusteloos, te Hongkong en Macao is het daarmede niet veel beter gesteld. Een zware slag voor den handel te Macao is het verlies door schipbreuk van twee derde gedeelten eener handelsvloot van 160 Chinesche jonken, van de Zuid-Westkust met kostbare uitvoer-artikelen naar Macao onder weg. De prijzen van levensmiddelen zijn in het Noorden vrij hoog, maar in dit gedeelte des rijks zeer matig en men verwacht een goeden najaarsoogst.

De werkzaamheden in de maatschappij Felix Meritis zijn voor de aanstaande week vastgesteld als volgt: Afd. Natuurk. (Dingsdag), voorlezing van den Heer Mr. J. A. van Eyk, »over het vervaardigen van ijs door aanwending van vuur." Afd. muziek (Vrijdag) tweede concert. Afd. teekenk. (Zaturdag), kunstbeschouwing, te geven doar den Heer L. Splitgerber.

Wij ontvangen de volgende, in het tegenwoordig oogenblik niet onbelangrijke mededeeling: Door eene commissie, bestaande uit den directeur der koninkl. academie te Delft, de hoogleeraren Lobatto, Bleekrode en Overduyn, de leeraren Cohen Stuart en Muller, benevens de Heeren van Breda, hoogleeraar te Haarlem, van der Elst, directeur der dominiale steenkolenmijnen te Kerkrade, en Bogaert, ingenieur der mijnen te Maastricht, is op 4, 5 en 6 December te Delft, met goed gevolg examen afgenomen van de Heeren Huguenin en de Greve, oud-studenten van de Delftsche academie. Na een vierjarig verblijf aan de academie, hebben laatstgenoemde Heeren zich practisch geoefend in Duitschland en Belgie en zullen nu zeer spoedig als aspirant-ingenieur van de mijnen naar Oost-Indie vertrekken. (*Stoompost.*)

Eergisteren nacht heeft een hevige windhoos eene storing veroorzaakt in de telegraafdienst tusschen Arnhem en Hamburg. Meer dan 40 palen zijn omgewaaid.

— In de vergadering van den gemeenteraad van Deventer dd. 5 December is ingekomen het rapport van het collegie van curatoren omtrent het in hunne handen gestelde rapport eener raadscommissie, nopens het plan van het reorganiseren van het tegenwoordig Athenaeum in eene inrigting voor hooger industrieel onderwijs. In dit uitvoerig rapport zeggen curatoren, dat de bepalingen van het testament, waarbij in der tijd het Athanaeum werd in het leven geroepen, zulk eene reorganisatie niet behoeven tegen te houden, dat die wijziging wegens de veranderde behoeften in den loop der tijden ook wel wenschelijk is, dat het tijdstip niet ongunstig schijnt, edoch dat de vraag of zulk eene inrigting hier zal slagen, zeer moeijelijk met eenige zekerheid kan worden beantwoord, vooral wanneer zij in concurrentie zou moeten treden met eene staatsinrigting elders hier te lande, welke over veel grootere hulpmiddelen zal kunnen beschikken.

Op 3 December jl. is in de gemeente Halsteren door het uitsteken van vlaggen, het houden van optogten, het oprigten van eerepoorten, enz., de dag gevierd, waarop de tegenwoordige burgemeester dezer gemeente, de Heer H. Rubbens, die betrekking aanvaardde. Den jubilaris werd tevens bij die gelegenheid door den gemeenteraad een prachtigen zilveren inktkoker aangeboden.

Wij leven in eene eeuw van congressen, vereenigingen en wat men met die benaming kan bestempelen, van allerlei aard en strekking, zoowel openbare als geheime, op intellectueel, commercieel, moreel gebied; enz., enz. Ook in ons land hebben wij aan dat alles volstrekt geen gebrek: wij hebben echter een in dit opzigt geheel nieuw berigt mede te deelen, waarvan, voor zoover wij weten, tot nog toe door niet een binnenlandsch tijdschrift, courant of dagblad is melding gemaakt, en waarvan wij *pour la rareté du fait*, de prioriteit willen hebben. Maar ter zake.

Wij vernemen uit, zoo als wij vertrouwen, goede bronnen, dat te Berlijn op 18 Nov. jl. eene *vereeniging is gehouden, om over de belangen van hun beroep te beraadslagen* door .... *scherpregters!* (*Stoompost.*)

In het *Weekblad van het Regt* leest men o. a. het volgende:

»Paulus Voet geeft in zijn curieus boekje: *De duellis*, middelen tegen de duellen, waarbij er zijn die de vermelding waardig schijnen.

»Na vooraf onderzocht te hebben, of de duellerende zijn *audaces* dan wel *meticulosi*, en het laatste aannemende, zegt hij, dat zij, die beleedigd hadden, dadelijk moesten gestraft worden. Daartoe raadt hij aan: *fustigatio, infamia* en dergelijke, want, zegt hij, als dit gebeurde, dan zouden zij, *qui responso digni non sunt, in virorum bonorum famam non adeo grassarentur*. Hij haalt daarop tot voorbeeld aan het gebeurde met zijnen vader, den bekenden theologus Voet, en zekeren medicus en juris doctor. De hertogen van Braband, om de duellen in hun leger te voorkomen, zetten in hunne edicten, dat zij voor herstel van eer bij de beleedigden zouden zorgen. Zoo stond er in den Artikel-brief, dat die iemand een oorveeg of schop had gegeven, den oorveeg of schop voor het front van zijn bataillon terug zou ontvangen; daarna werd hij, met verlies van wapenen, uit het bataillon weggezonden.

«Verder wil hij de duellerenden gestraft hebben met den dood, eerloosheid, bannissement, vervallen-verklaring van ambten, verbeurdverklaring van goederen, zoo als dat bij de Moskoviërs het gebruik was.

«Als nog een ander middel om het duel tegen te gaan, raadt hij aan de duellerenden te dwingen op leven en dood te vechten, omdat de angst hen dan zou terug houden. Hij verhaalt van een veldoverste, die eene plaats had aangewezen om te duelleren, waar eene galg stond, met een strop er aan. Die nu wilde, mogt duelleren, onder voorwaarde van, zoo hij overbleef, zich terstond dáár ter plaatse op te hangen. Zoo had zeker Koning in Frankrijk voor de duellerenden eene plaats doen inrigten, gelijk een van Velzenvat, dat van boven open was.

«Toestemming tot duelleren wil hij door den vorst of veldheer doen verleenen, die de duellerenden dan in het gezigt der vijanden hunnen vechtlust moest laten bekoelen.

»Als er dan nog voort werd geduelleerd, stelt hij voor de overtreders naar de Indiërs, Turken of Saracenen te zenden, ten einde voor het Christendom te sterven.

»Ik meen gelezen te hebben, dat ergens in het Noorden de duellen geheel hadden opgehouden, na het daarop stellen van zekere bespottelijke straf. De delinquenten werden op een schavot gesteld, en, de beul deelde hun op het ontblootte ligehaam een paar klappen toe. De dus gestraften werden alzoo de risée van de stad, en men wachtte zich toen wel die straf te beloopen."

---

* 's GRAVENHAGE, 7 Dec. Heden namiddag heeft er ten hove een groot diner plaats gehad, waaraan H. M. de Koningin-Weduwe en Z. K. H. de Prins van Oranje hebben deelgenomen, laatstgemelde voor het eerst sedert zijne ongesteldheid.

— Ten vervolge op het berigt, betreffende het aanbieden van eene zilveren medaille en diploma aan den Minister van Oorlog, voor de uitmuntende verzameling werken van het Topograpisch Bureau op de jongste tentoonstelling te Haarlem ingezonden, wordt gemeld, dat aan den Directeur der Algemeene Landsdrukkerij eene gelijke eer is wedervaren, voor de uitmuntende verzameling van letterdrukwerken, in die werkplaats het Rijk vervaardigd en door haar ten toon gesteld.

* SCHEVENINGEN, 7 Dec. Het beroep op de milddadigheid door Heeren P. Varkevisser, F. H. Klein, R. Maitland Snr. en Martens ged ten behoeve van kapitein M. Hargrade en zijne echtgenoot is, gelijk trouwens wel verwachten kan, niet te vergeefs geschied, maar heeft, men verneemt, opgebragt de vrij aanzienlijke som van ruim *f* 440. zijn aan Mej. Hargrade, die nog niet vertrokken is, eene menigte dingstukken verstrekt.

* UTREGHT, 8 Dec. Ten gouvernementshuize werd gisteren steed: Het gedeeltelijk afbreken der oude steenen brug over den IJssel te Montfoort en het maken aldaar eener houten ophaalbrug bouwen van eene brugwachterswoning, welk werk werd aangenomen den Heer Bat, aannemer te Sliedrecht, voor eene som van *f* 5,450.

* HARDERWIJK, 6 Dec. Den 12den dezer maand zal met het Cornelis Wernard Eduard, gezagvoerder J. Bakker, naar Java vertr de 2de luit. der artill. M. A. Kuytenbrouwer van het leger in O. I.

* GRONINGEN, 6 Dec. Gisteren avond heeft eene 72-jarige vr alhier zich den hals afgesneden, omdat zij, veroordeeld tot gevangenis wegens het bevorderen van onzedelijkheid bij jonge meisjes, den moed had die straf te ondergaan.

* ASSEN, 6 Dec. (des Avonds). Heden is de najaars-vergadering Prov. Staten voortgezet. Voornamelijk was deze zitting aan de zaak wateropmaling uit het Hoornsche of Punter-diep, tot voeding van het venpand der Drentsche hoofdvaart gewijd. De commissie in deze heeft een gedrukt rapport aan ieder lid toegezonden. Alvorens dit rapp aan de orde werd gesteld, zijn eerst de volgende voorstellen van HH. Staten behandeld, als: *a*. Het verleenen van eene subsidie aan de gem Norg voor het onderwijs, volgens art. 36 der wet, aangenomen met tegen 2 stemmen. *b*. Aan de vereenigde diaconien te Klooster en Smilde, jaarlijks uit de kas *ad pios usus* eene subsidie te verleenen *f* 400, benevens *f* 100 voor het bezoldigen van een boekhouder, dienovereenkomstig is besloten. *c*. Eenige wijzigingen in de reglementen voor polders Nye-veen en Kolder-veen, ten gevolge van aanmerkingen van minister van Binnenl. Zaken, deze zijn goedgekeurd.

Op voorstel van den voorzitter werd het publiek verzocht de gehoo te verlaten, waarna over eerstgemeld onderwerp werd beraadslaagd vergadering eenigen tijd daarna uiteenging. Nadat het publiek wed de zaal verschenen was, werd door den voorzitter, namens Ged. S aan de leden een voorstel voorgelezen betreffende deze zaak, welk voo op eenige wijzigingen na, de goedkeuring van alle leden (29) verw De conclusie is: HH. Ged. Staten op te dragen en met het Rijk en de Noord-Willems-kanaalmaatschappij, deze zaak te wijzigen overeenstig de belangen dezer provincie, opdat het Rijk met deze provincie deze zaak aantrekke, waardoor de verwikkelingen zullen vervallen eene buitengewone vergadering wordt aan de leden verslag gedaan en hunne goedkeuring onderworpen. De najaars-vergadering werd vervol door den Voorzitter, namens den Koning gesloten.

* BREDA, 7 Dec. De winterrogge staat in deze streken voorb schoon, doch op sommige laag gelegen akkers rigten de slakken schade aan.

— De prijzen van het hooi zijn sedert eenige dagen stijgende, daar bij vele landlieden in den omtrek gretig het hooi tegen *f* 12 of 13 1000 ℔ voor het buitenland (Frankrijk) opkoopt.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN, 8 Dec. ten 8 ure Voormid

PLAATSEN.	Barometer. Millimet.	WIND. Rigting.	WIND. Kracht	Temperat. Celsius	TOESTAND DE LUCHT.	TOESTAND DE ZEE.
Groningen.	— 9.2	Z.O.	0.5	+ 1.7	—	—
Helder....	— 9.9	Z.W.t.Z.	0.8	+ 6.0	—	—
Maastricht.	— 8.9	Z.W.	2	+ 9.2	—	—
Vlissingen.	— 10.1	W.Z.W.	14	+ 9.8	—	—
Hartlepool.						
Portsmouth						
Plymouth..						
Havre.....	— 7.8	W.Z.W.	15	+11.0	schoon.	holle
Brest......	— 7.1	Z.W.	15	+10.8	zeer bewolkt.	onstui
Parijs.....	— 5.8	Z.W.	15	+11.5	betrokk. reg.	—

Grootste verschil in barometer-afwijking, in Nederland 1.2; in het 4.3 mm.

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Zaturdag 7 December,

De *Times* en de *Morn. Post* spreken gunstig over de bij de Brit regering, ontvangen in zeer krachtige taal geschreven boodschap van president der Zuidelijke Staten, de Heer Jefferson Davis.

LONDEN, Zaturdag 7 December.

Koloniale Artikelen stil. — Banca *Tin* 121½, Straits 118½. — Sch *IJzer* 47.9 a 48. — *Lijnzaad* vast; Morshansky 62 sh., Archang. 58.6, Riga 49 a 55. — *Talk* stil, in loco 52 sh., Jan.—Maart Dec. 51.9, April—Junij 52. In deze week zijn 1412 v. afgeleverd 6035 v. aangevoerd. — *Indigo* vast gestemd, Bengaal 8.5 a 10 sh. Cochenille: Honduras Zilver 2 sh. 8 p., middling fine 5 sh, 6 p.

LONDEN, Zaturdag 7 Dec. Consols 90.

Slotkoersen: Consols 89¾ a 89⅞ met verkoopers; 3 pCt. Mexico 26 2 pCt. Spanje 41¼.

3 pCt. Mexico sluiten 26⅛.

LIVERPOOL, Zaturdag 7 December.

Van *Katoen* zijn heden 10,000 balen afgedaan; de vraag is beter vaster prijzen. — *Olijfolie* onveranderd. — *Talk* in loco 58 sh., nieuwe 52

WARSCHAU, Zaturdag, 7 December.

De plaatsvervangende aartsbisschop van Warschau, Mgr. Bialobrz is veroordeeld tot tienjarige deportatie naar Siberië; 7 Israëlitische Chistelijke studenten bij de medische faculteit der Hoogeschool alhier veroordeeld om als soldaten bij het Orenburgsche korps te worden ing lijfd. Er heerscht groote ontsteltenis.

WEENEN, Zaturdag 7 December.

De *Oesterreichische Ztg.* meldt, dat eerlang de begrooting aan den landdag zal worden ingediend. Dit geschiedt niet omdat de staat der financien ongunstig is; want de behoeften van den staat zijn voor de eerstvolgende maanden gedekt, doordien de belastingen overal beter dan ooit ge worden. Het tekort bedraagt naauwelijks vijftig millioen, tot dekking wa van de middelen niet ontbreken. De regering wenscht alleen met de in diening der begrooting, dat de staat der financien onderzocht en alzoo a de bevolking bekend gemaakt worde. Te gelijkertijd zal ook een wets-ont werp op de ministeriele verantwoordelijkheid worden ingediend.

WEENEN, Zaturdag 7 December.

Slotkoersen: 5 pCt. Metall. 67.50; Dito Nat. 81.50; Bank-Actien 7 Noordbaan Dito 213; Credit-Anst. 179; Fr. Oost. Spoorweg 279; Nieuwe Lomb. 263. — Wissel: Londen 141.75; Goud —.

PESTH, Zaturdag 7 December.

Bij ieder ambtenaar in Kumanië, die zijne medewerking aan de regering weigert, zullen 18 militairen worden ingelegerd, tot dat hij zijne functie hervat.

BERLIJN, Zaturdag 7 December.

Rogge: Dec./Jan. 52¾; Jan./Febr. 52¾; Raapolie: Dec./Jan. 12⅝; Jan./Febr. 12⅝.

BERLIJN, Zaturdag 7 December.

Slotkoersen: 5 pCt. Metall. 46⅞; Dito Nation. 56¾; Stiegl. 5de Serie 84⅞; Dito 6de Serie 95½; 5 pCt. Eng. Russen 97⅝; 3 pCt. Nieuwe Dito 58; 4½ pCt. Pruisen 102⅛. — Wissel: Londen 2/m. 6.20¼; Parijs 2/m. 79½; Hamburg 2/m. 150; Amst. 2/m. 141⅛; Weenen 2/m. 68¾; Petersb. 3/w. 92¼.

FRANKFORT Zaturdag 7 December.

Slotkoersen: 5 pCt. Metall. 44½; Dito Nation. 54⅞; 3 pCt. Spanje 47; 2 pCt. Dito 41¼. — Wissel: Londen 117⅞; Ween. k. z. 81⅛.

HAMBURG, Zaturdag den 7den Dec. 3 pCt. Russen 57; 3 pCt. Spanje 44¾; 2 pCt. Dito 39¾; Vereinsbank 101½; Noord-Duits. Dito 89¾. — Wissel: Londen —.—; Amst. —.—.

NIORT, Zaturdag 7 December.

De regtbank heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van Plassiard c. s. wegens knoeijerijen bij de verkiezingen. Plassiard, de vader, is veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, 500 frs. boete en 5 jaren ontzetting van zijne burgerschapsregten; Plassiard, de zoon, tot 100 frs. boete: Beau tot tien dagen, Maynard tot eene maand, Mejufvr. Ravan tot drie maanden en de vrouw Bely tot een jaar gevangenisstraf. De aangeklaagde Calleau is vrijgesproken.

PARIJS, Zaturdag 7 December.

Volgens de avondbladen heeft de president van den Board of Trade, in antwoord op een adres uit het centrum der Engelsche fabriekdistricten, als zijn gevoelen te kennen gegeven, dat de katoen-crisis waarschijnlijk nog

slechts van korten duur zal zijn, en dat uiterlijk in Februarij de havens der zuidelijke staten voor den uitvoer van katoen geopend zullen zijn.

De *Pays* spreekt de meening tegen, dat de president Lincoln aan Keizer Napoleon heeft verzocht om als bemiddelaar in het geschil tusschen Engeland en Amerika op te treden.

Volgens de *Patrie* heeft de Heer Seward aan lord Lyons verklaard, dat het kabinet van Washington zich vereenigt met het gevoelen der Amerik. regtsgeleerden, volgens wier zienswijze de aanhouding der commissarissen, Mason en Slidell, eene wettige handeling is.

PARIJS, den Zaturdag 7den Dec. Frans. 3 pCt. 67.60 ex div.; Cred. Mob. 730; Fransch-Oostenr. Spoorweg 501; Russ. Spoorw. 400; 3 pCt. Spanje 47¾; Dito 2 pCt. 41⅛; Credit Guillon —; 5 pCt. Italie 68.30. — Wissel: Petersb. 3/m. —; Londen 3/m. —; Dito 3/d. z. —; Amst. 3/m. —.

Slotkoersen: Fransche 3 pCt. 67.50 ex div; Dito 4½ pCt. 95; Fransche Oostenr. Spoorweg 501; Credit-Mob. 726; 3 pCt. Spanje 47⅝; 2 pCt.; Dito 42; Russ. Spoorweg —; 4½ Russen —. — Wissel: Petersb. —; Londen 3/m. —; Amst. 3/m. —; Hamburg 3/m. —.

Frans. 3 pCt. openden 67.60 ex div.

MADRID, Vrijdag 6 Dec. 3 pCt. 49.60; Dito 2 pCt. 43.20.

TURYN, Zaturdag, 7 December.

In de Kamer van afgevaardigden heeft de Heer Ricasoli heden bij zijne redevoering van gisteren nog eenige inlichtingen medegedeeld omtrent den staat der openbare veiligheid in de stad Bologna; hieruit bleek dat die toestand niet zoo ongunstig is, als men heeft beweerd. De minister van financien heeft eenige onjuiste beweringen van den Heer Ratazzi betreffende de financien des Rijks wederlegd. De Heer Carutti zeide dat het ministerie door het opstellen van de ontwerp-overeenkomst met den Paus geene diplomatieke acte op het oog had, maar een beroep heeft willen doen op de openbare meening en aan deze de beslissing overlaten tusschen de aanmatigingen van Rome en de wenschen van Italië. De Heer Bertani voerde langdurig het woord tegen het Ministerie; zijne redevoering verwekte veel tegenspraak en personele kwestiën. Bertani gezegd hebbende dat het ministerie zich bij zekere gelegenheid schuldig heeft gemaakt aan het schenden van het geheim der brieven, heeft de minister verlangd dat dit punt worde opgehelderd. Na eene langdurige discussie heeft de Kamer eene Commissie benoemd om de mededeelingen van den Heer Bertani te ontvangen.

De abt Passaglia heeft heden zijne intree-rede gehouden, als hoogleeraar bij de universiteit alhier. Er was een talrijk auditorium tegenwoordig. De redenaar werd met geestdrift toegejuicht.

Garibaldi heeft zich te Genua ingescheept om naar Caprera terug te keeren. Hij werd vergezeld door zijn zoon, Menolti, en eenige vrienden.

Prins Eugenius van Savoye-Carignan is te Florence aangekomen om de tentoonstelling plegtig te sluiten.

Nationale leening 68.20.

NAPELS, Zaturdag 7 Dec.

Het officicle blad meldt, dat Nimo Nanco het verlangen heeft te kennen gegeven om zich gevangen te stellen. Daar hij vele misdaden heeft gepleegd, zal hij, indien hij komt, naar de regtbank worden verwezen. De gerustgestelde burgers keeren naar hunne woningen terug.

HAVRE, 6 Dec. *Katoen* stil; de notering is heden 6 a 8 c. verlaagd voor de courante soorten, en 3 a 4 c. voor de puike kwaliteiten.

DANTZIG, 5 Dec. Op levering per het voorjaar zijn gisteren 150 last 133 ℔ bonte Poolsche Tarwe tot 640 fl. en heden 60 last 128, 129 ℔ bonte a 605 fl. verkocht.

HAMBURG, 7 Dec. Heden zijn 3500 b. Rio *Koffij* in loco tot 5¾ a 6 sch. verkocht.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Zondag 8 December.

(*R. O.*) De Niagara heeft berigten uit New York aangebragt, loopende tot 28 Nov. Fondsen rijzende. Illinois 60⅜. Wissel op Londen 109½ in flaauwe stemming. Katoen met levendigen omzet, middling 25¾ a 26. Meel en granen met veel handel, lager.

BERLIJN, HEDEN, Zondag 8 December.

De *Preuss. Zeitung* zegt dat de geruchten, volgens welke de regering een uitgebreid stelsel van verloven heeft aangenomen, niets is dan een verzinsel. Alle berigten, welke melden dat de regering afwijkt van de houding door haar tot nu toe aangenomen in de militaire aangelegenheden, moeten ook voor ongegrond gehouden worden.

FRANKFORT, HEDEN, Zondag 8 December, (per Effecten-Societeit) Metal. 45; Nation. 55 g.; Bank-Act. 606; Cred. 143 g.; 3 pCt. Spanje 47; 2 pCt. Dito 41; Oost. Aand. 1858 fl. 100 58¼ p; Oost. Aand. 1860 fl. 500, 100⅛. Wissel: Amst. 99¼ g; Weenen 85⅝. Stemming beter.

PARIJS, HEDEN, Zondag 7 December.

De *Moniteur* bevat benoemingen van gezagvoerders voor zeven oorlogschepen.

HANDELSBERIGTEN.

SCHIEDAM, 7 Dec. Rogge Verkocht 143/2 ℔ Pernau *f* 260 cont. *f* 262 6/w.; 145/2 ℔ dito *f* 262 6/w.

LEIDEN, 7 Dec. Boter 1ste kwal. per ¼ vat *f* 44 a 48, dito 2de *f* 41 a 43, dito per Ned. ℔ *f* 1.10 a 1.20 en *f* 1.02½ a 1.07½.

LEEUWARDEN, 6 Dec. Van nieuwe *Tarwe* was de aanvoer iets ruimer, de kooplust zeer geanimeerd en hoogere prijzen werden besteed. Verkocht 70, 72 ℔ knappe *f* 9.80, 10.75; 69, 70 ℔ ordinaire en blaauwpuntige 69, 70 ℔ 9.40.60. Roode mede hooger verkocht 75 ℔ knappe *f* 10.75 10.90; 69, 70 ℔ ordinaire *f* 8.60.90. — *Rogge* op hoogere prijzen gehouden met weinig kooplust 70, 71 ℔ Petersb. *f* 8.10; 71, 72 ℔ Pruis. *f* 8.10, 30; 72 ℔ Inl. *f* 8.25.35. — *Boekweit* als voren met minder vraag, 68, 70 ℔ Zand *f* 7.50.7.85; 67, 68 ℔ Veen *f* 6.80, *f* 7. — Winter-*Garst* door belderij gevraagd, 60, 62 ℔ *f* 6, 6.55. Zomer minder begeerd 60, 61 ℔ *f* 5.50.65. — *Haver* met goeden kooplust ter verzending en hoogere prijzen, vooral voor de voersoorten besteed, 47, 50 ℔ fijne *f* 3.75, *f* 4.15; 36, 47 ℔ korte Voer *f* 3.30.60; 40, 42 ℔ lange Voer *f* 2.80, *f* 3.10; 36, 38 ℔ dito *f* 2.20, *f* 2.60. — *Boter* *f* 49.

De aanvoer en besteede prijzen aan de veemarkt waren heden als volgt: 327 Runderen, als: 140 vette Koeijen *f* 95 a 220; 46 Melke dito *f* 70 a 135; 22 Varc dito *f* 75 a 140; 34 Kalfs dito *f* 90 a 165; 25 Vaarzen *f* 50 a 120; 35 Pinken *f* 55 a 70; 3 Ossen *f* 90 a 180; 8 Stieren *f* 55 a 150; 6 vette Kalveren *f* 22 a 38; 8 gras Kalveren *f* 10 a 25; 147 Varkens, als: 52 vette Varkens *f* 60 a 130; 18 dito Biggen *f* 22 a 60; 77 magere dito *f* 3 a 34; 1183 Schapen, als: 990 vette Schapen *f* 14 a 32; 193 melke dito *f* 7 a 16; 20 magere dito *f* 6 a 13; 158 Lammeren *f* 5 a 15; 25 Werkpaarden *f* 25 a 70. Alle soorten goed prijshoudend.

GRONINGEN, 6 Dec. *Tarwe* meest als voren. — *Rogge*: Nieuwe goed prijshoudend, in oude zeer weinig omgegaan. — *Boekweit* is tot vorige prijzen verkocht. — Winter-*Garst* 15 cents lager en de Zomer tot 20 cts. verlaging nog moeijelijk te plaatsen. — Dikke *Haver* ruim prijshoudend, zwarte Voer alleen in de allerzwaarste soorten moeijelijk te plaatsen, witte Voer 5 c. hooger verkocht; 72,75, 78 a 82 ℔ dikke Brouw *f* 3.10 15 35 50 40.60.65 a 90; 65, 68, 72 ℔ witte Voer *f* 2.65.70.95, 3 a 3.25.30; 68, 72 a 75 ℔ zwarte Voer *f* 2.75.80, 3.05 a 35. — *Paardeboonen* in een deen. — *Gort* gezocht, gevraagd. — *Koolzaad* en *Geel Mosterdzaad* bijna niets in omgegaan. — *Raapolie* *f* 39¼. — *Lijnolie* *f* 34¾.

DEVENTER, 6 Dec. Heden waren de prijzen als volgt: Tarwe *f* 11 a 13; Rogge *f* 8.20 a 8.60; Boekweit *f* 7.25 a 8; Garst *f* 5.75 a 6.50; Haver *f* 3.75 a 4.50; Boter *f* 20.50 a 22 per ⅛ ton.

MIDDELBURG, 5 Dec. Van jarige Tarwe was niets aangeboden dan afwijkende Walchersche van de zolders, die heden op *f* 11.40 werd gehouden. — Nieuwe Zeeuwsche nagenoeg niet ter markt, doch van nieuwe Walchersche was genoegzame aanbieding bij tamelijk levendige vraag, waarvoor puike soort weinig lager verhandeld is. Men besteedde voor de beste *f* 12.25 a 12.50. Voor meer gewone en afwijkende *f* 12.10 a 11.75. — In de prijzen der Rogge is, bij geringe vraag en voldoenden voorraad, geene verandering gekomen. Winter Garst was iets lager, doch de omzetting hoogst onbeduidend. Zomer- is van *f* 6.75 tot *f* 6.25 naar kwal. verkocht. Haver vindt bij kleinen aanvoer tamelijk goeden aftrek. Zeeuwsche Boonen niet aangevoerd. Walchersche Witte Boonen zijn in enkele gevallen met *f* 13 betaald, waardoor men tot *f* 12.75 zeer moeijelijk kon loskrijgen, behalve de afwijkende soort. Bruine Boonen met zeer weinig vraag, bleven op *f* 16 onverkocht. In Paardenboonen tot *f* 8.50 was geen handel te bespeuren. Walch. kleine Erwten *f* 12.75 a 13 betaald; groote op *f* 15 gehouden; Zeeuws. kleine *f* 12.50; groote dito *f* 14.50 verkocht. Boekweit en Koolzaad zonder handel. Patentolie *f* 44.50; Lijnolie *f* 38 het vat; Raapkoeken *f* 92 de 1040 ps.; harde Lijn *f* 13, zachte dito *f* 15 de 104 stuks. Gort 50 c. hooger.

ANTWERPEN, 7 Dec. Voor *Potasch* werden heden hoogere prijzen besteed. Men heeft afgedaan ca. 40 vaatjes Amerikaansche en 30 v. Russische en alleen aan de vastheid der houders is het toe te schrijven, dat de omzet niet van meer belang was. Men houdt thans Russische op *f* 17 en op 20 sort New-York op *f* 19¾ a 20. — *Granen*: In Tarwe ging heden niet om voor Frankrijk; ca 15000 hectoliters werden verkocht, meest Amerikaansche Tarwe; voor roode zomer betaalde men *f* 15¼ a 15⅜ en dito winter *f* 15¾ a 16. Rogge vast, doch zonder noemenswaardigen handel. — Van *Lijnzaad* zijn eenige partijen puik nieuw Berdianski a *f* 15¾ verhandeld, alsmede eenige partij Deensch. — *Koolzaad* a *f* 17¼.

AALST, 7 Dec. *Hop*: Ter markt van heden werden 15 z. verkocht a fr. 100 a 106 p. kw.

AVIGNON, 5 Dec. Meekrap op nieuw hooger, voor rosé werd fr. 37 a 38 en voor Palud fr. 45 a 46 besteed. Gemalen op fr. 48 a 50 voor rosé en fr. 55 a 57 voor Palud gehouden.

HAVRE, 5 Dec. Ten gevolge van eene gunstiger depêche van Liverpool werd heden voor Katoen ca. 5 fr. hooger besteed. De omzet bestond uit ca. 1000 b. tot de basis van fr. 130 a 131 voor bas Louisiana.

HAMBURG, 6 Dec. In *Koffij* hadden deze week eenige vrij belangrijke afdoeningen plaats. De verkoopen bestonden uit 7000 b. Rio en Santos van 5 a 7¾ sch.; 1000 b. Maracaibo van 7¾ a 8⅜ sch.; 1000 b. Dom. van 7⅜ a 7½ sch.; 2500 b. Laguayra van 7$\frac{5}{16}$ a 8⅜ sch. en zeilende 3671 b. Rio per Nicoline en 2270 b. per Cochrane. — In Ruwe *Suiker* bepaalde zich de omzet tot 250 k. Havana, tot onveranderde prijzen. — *Rijst* zeer stil, de prijzen zijn evenwel niet lager. — *Huiden* onveranderd; van Batavia Buffel werden 4128 st. verkocht; men vraagt hiervoor 6 a 7⅛ sch.; voor gedr. Buenos-Aires is 9½ a 11½ sch. en voor nat gezouten 6¾ sch. te bedingen. — In *Tabak* bestonden de omzettingen uit 75 cer. Havana; 1180 cer. Domingo en 20 p. Brazil tot goede prijzen. — *Campechehout* blijft gevraagd, doch op levering wordt thans weinig en tot hoogeren prijs aangeboden.

Extract van Verfhout met 4¾ sh. betaald, tot welken prijs geene verkoopers meer zijn. — *Specerijen* stil. — *Vruchten* zonder bijzondere vraag prijshoudend. Van Amandelen werd eene partij Porto verkocht. — *Thee* vast doch stil; van Pecco werden ca. 1500 k. op levering en ca. 200 k. loco afgedaan. — *Cacao* soutenert zich bij weinig vraag voor behoefte. — *Raapolie* flaauw, pr. Dec. 27, Mei 26¾, Oct. 26⅝. — *Lijnolie* in loco 24¾, en pr. Dec. 24½ betaald. — *Teer* goed gevraagd. — *Pik* stijgend, Stokh. 24 mb., Archang. 16½ mb. — *Potasch*: Petersb. ter verzending gedaan en thans op 18 mb. gehouden. — *Salpeter* zeer willig, Chili wordt thans op 10¼ a 10½ en Oostindische op 32 mb. gehouden. — *Zwavel* mede ca. 10 pCt. hooger. — *Granen* onveranderd. De stemming blijft vast.

LONDEN, 6 Dec. *Suiker* flaauw. De omzet van W. Ind. soorten in deze week bestond uit 2102 v. en de prijzen geven eene verlaging te kennen van 6 p. a 1 sh. Eene lading van 250 k. 200 z. wit Maroim ex Grijpskerk werden voor het Vereenigde Koningrijk afgedaan. — *Koffij* lager verkocht, goed. ord. native 68 sh. — *Rijst* met eenige vraag tot de volle prijzen; in veiling zijn 13479 b. nieuwe Rangoon grootendeels verkocht, fair a 11 sh. eenige kavelingen tot 11.6, goede kwal. 11.6. Gisteren werden nog 1400 b. ord. Necransie a 10.3 afgedaan. — *Salpeter* sedert gisteren 1 sh. hooger. Op levering heeft men verkocht ca. 1200 z. Beng. a 41 sh. en 2400 z. a 41.6 voor 5 ℔ refr. — *Gambier* hooger en met 17 a 17.9 betaald. — *Lijnzaad* lager, Calcutta 58 sh., Bombay 67 sh. — Schotsch *IJzer* 47.9 a 48 sh. — *Lijnolie* 35 sh. — *Talk* de prijzen zijn vast en op alle termijnen hooger, loco 52, Dec. 51.6 a 52, Jan. Maart 52, Maart 53 a 53.6, April en Junij 51 a 52.

LONDEN, 6 Dec. De aanvoeren van Granen waren heden vrij groot, Engelsche Tarwe met goede vraag tot iets hoogere prijzen; men bedong van 61 a 70 sh. Buitenl. 1 sh. hooger, puike witte Amerik. 69 a 70 sh.; mooije roode Winter 64 a 65 sh.; roode voorjaars 62 a 63 sh.; Russ. 60 a 62 sh.; ord. 54 a 56 sh. Amerik. Meel 32 a 35 sh. Garst, Erwten en Boonen onveranderd. Haver met geringe vraag tot vorige prijzen.

CALCUTTA, 9 Nov. In Neder-Bengalen is in October meer Indigo aangeplant dan gewoonlijk. Door de onlangs plaats gehad hebbende hevige regens is veel Indigo te loor gegaan, en de oogst is zeer ten achteren, maar laat zich overigens tot nu toe goed aanzien.

PORT-LOUIS, 6 Nov. *Suiker*: De mail van Europa, die 22 October verwacht werd, is niet voor den 2den dezer aangekomen; deze vertraging werkte nadeelig op den handel. In afwachting der mail bleef onze markt lusteloos en ofschoon de berigten niet volkomen bevredigend zijn, doet zich thans eenige rijzing bespeuren en is goede kwaliteit N°. 12 op 5.50 te noteren. In het laatst van October waren nog slechts 63 millioen ℔ verscheept, terwijl op hetzelfde tijdstip van verleden jaar 88 millioen verzonden was, alzoo een deficit aanduidende van ca. 25 millioen.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 6 Dec. Aangezien de Amerik. tijdingen reeds vroeg bekend waren, liepen Consols terug tot 89⅞, doch tegen de sluiting bleven zij iets beter en is de prijs ten slotte slechts ¼ pCt. lager bij gisteren. De dalingen der buitenl. effecten waren als volgt: Op 3 pCt. Peru 3 pCt., op 4½ pCt. Brazil. en Werkel. Buenos-Ayres 2 pCt., op 5 pCt. Russen 1½ pCt., op 4½ pCt. Dito 3 pCt. Denem., 5 pCt. Sard., 5 pCt. Brazil., beide soorten 6 pCt. Turken, Holl. 2½ pCt., Venez. Werk. S. en Buenos-Ayres Uitg., allen 1 pCt., Russ. 3 pCt., 4 pCt. Eng. Turken, 3 pCt. Spanje Pass., Mexic. en Grenad. Werk. S. daalden ½ pCt., en Sp. Coup. Bew. benevens 2 pCt. Spanje ¼ pCt.

Consols 3 pCt. 89⅞ a 90⅛ ex d.; Dito op 9 Jan. 90 a ⅛ ex d.; Braz. 5 pCt. 98 a 100; Dito 1860 4½ pCt. 85 a 87; Buenos-Ayres 6 pCt. 85 a 90; Dito Uitg. 26 a 28; Chili 6 pCt. 100; Denem. 1825 3 pCt. 81 a 83; Mex. 3 pCt. 26¼ a ½; Dito op 17 Dec. 26⅜, ⅝, ¼ a ½; Nieuw Gren. 2 pCt. 19 a 20; Russen 1822 5 pCt. 98 a 100; Dito 4½ pCt. 90 a 92; Sard. 5 pCt. 77 a 79; Dito op 17 Dec. 78; Spanje 3 pCt. 50 a 51; Dito Uitg. 41½ a 42; Dito Pass. 16 a ½; Dito Cert. Coup. 5½ a ¾; Turken 6 pCt. 75 a 76; Dito op 17 Dec. 76 a 75½; Dito Nieuwe Leening 66 a 67; Dito op 17 Dec. 67, 66½ a 65½; Dito Bonds 70 a 69; Dito 4 pCt. op 17 Dec. 101 a 102; Venez. 3 pCt. 20 a 21; Dito op 17 Dec. 21, 20½ a ¼; Dito 1½ pCt. 10 a 11; Belg. 4½ pCt. 98⅛, Holl. 2½ pCt. 63 a 65; Italie 5 pCt. 67.

Rhijnspoorweg £ 15¼ a ¾; Antw. en Rott. £ 6⅛ a ⅜.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 5 Nov.; op 4° Zr. Br. 17° W. L.: Prins Hendrik, Verloop, Bat. n. Amsterdam.

REDCAR, 5 Dec. Het schip Seraphine, kapt. J. Morgan, van Rotterdam naar Sunderland, is gisteren nacht op de East-Scar-Rock gestrand, maar met adsistentie weder afgebragt; heeft de reis voortgezet.

BREVICH, 29 Nov. De Nederl. kof Marchina Gesina, kapt. H. G. Munneke, van Holbeck met garst naar Schiedam en Agnese, kapt. Kottwick, van Koningsbergen naar Leer, zijn in de Noordzee gezonken, maar het volk gered alhier aangebragt.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 7 Dec.; Escort, Smith, Maulmain, l. v. Falmouth. - Elisabeth Catharina, Claasen, Kust van Guinea. - Seine, S., Hull.

HELVOETSLUIS, 7 Dec.; Kleinkinderen, de Jong, Palermo.

BROUWERSHAVEN, 7 Dec.; Burmah, Beckwith, New-York n. Rott. - Helgoland, Hutchinson, Newc. n. id. - Stad Dordrecht, S., Londen.

RENDSBURG, 4 Dec.; Trientje, Feddes, Haderslebenn. Amst.-Margretha, Klöfkorn, Sleeswijk n. Gron. - Jantina, Blaak, Wismar n. Dordrecht. — 5 Dec.; Gesina, Banting, Nijckjöbing n. Holland. - Kea, Buss, id. n. Schiedam.

ARENDAHL, 19 Nov.; Petrellen, Nielsen, Rott.

FREDERIKSTAD, 18 Nov.; Stad Genemuiden, Dekker, Amst. — 20 Nov.; Commercien, Gjersöe, Nieuwe Diep. — 21 Nov.; Mary en Fanny, Unger, id. - Julia, Johnsen, Harlingen. - Palemon, Sunde, Dordt. — 22 Nov.; Henriette, Kjöle, id.

BREMERHAVEN, 5 Dec.; Zeemeeuw, Boekhout, Seville.

LONDEN, 5 Dec.; William Simpson, Splatt, Bat. - Allegro, Lockett, Rott. - 2 Broeders, van Kempema, Workum.

HARTLEPOOL, 5 Dec.; Alma, Pottinger, Amst. - Hannah Mary, Gerard, id. - Abelona, Mathiesen, Schiedam. - Neptun, Olsen, id. - Karen Louise, Pottinger, id.

SUNDERLAND, 5 Dec.; Captain, Lamb, Amst. - Economy, Baxter, id. - Empress, Red, id. - Sunflower, Wilkinson, N. Diep. - Thos. Forrest, Nattrass, id.

SHIELDS, 4 Dec.; Soerabaya, de Boer, Rott. - Bernardina, Olthaus, Antwerpen. — 5 Dec.; Barbara Christina, Lund, Amst. - Holyrood, Tullock, Nieuwediep. - Dannebrog, Nielsen, id. - Malta, Purvis, id. - Jabez, Lucas, id. - Lydia, Dobson, Harlingen. - Mary Jane, Davies, Rott. - N. R. Gaz-Fabriek, de Goede, id. - Mary, Southern, Schiedam.

WARKWORTH, 4 Dec.; Ocean Queen, Barry, Rott.

BONESS, 3 Deb.; Fortitude, Turner, Rott.

LIVERPOOL, 5 Dec.; Sirene, Schippers, Cadix, - in lading: Hermanna, Pijbes, Rio Grande.

HOLYHEAD, 5 Dec; Conqueror, Jannett, Liverpool n. Dordt.

Bij DOUVRES, 5 Dec.; Marinus Willem, v. Duin, Zierikzee n. Bat.

Bij DUNGENESS, 5 Dec.; Zr. Ms. stoomschip de Linge, luit. 1ste kl. P. M. van der Haak, Helvoetsluis n. Bat.

DEAL, 6 Dec.; Jonge Walrave, Goodde, Amst. n. Port.

ROCHESTER, 5 Dec.; 3 Brothers, Gilbert, Rott. - John and Charles, Hopkins, id.

HAVRE, 5 Dec.; Afiena, Pluim, Stokholm.

CADIX, 30 Nov.; Janna Lukkiena, Bontekoe, Rouaan.

UITGEZEILD.

HELVOETSLUIS, 7 Dec.; Gipsy, S., Londen. - Therese, S., Grangem. - Volunteer, S., Leith.

BRIELLE, 7 Dec.; Cologne, S., Lond. - Ocean Queen, S., Hull. - Killarney, S., Goole.

STRAALSUND, 28 Nov.; Magrietha Meijering, de Jonge, Amst.

BONESS, 3 Dec.; Weltevreden, de Boer, Rott.

GRANGEMOUTH, 4 Dec.; Julianna Louisa, Sprik Jr., Amst.

GLASGOW, 5 Dec.; Scotland, Lyle, Bat.

FALMOUTH, 5 Dec.; Constantia Maria, de Jong, B.-Ayres n. Dundee.

MESSINA, 23 Nov.; Ida, de Boer, Londen.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

J. Hammer, Mainz N°. 3, n. Maintz. - H. Vos, Vrouw Antonia, n. Urdingen. - H. Stempel, Mehemed Ali, n. Keulen. - M. Buchner, Harmonie, n. Mannheim. - E. T. Beijer, de Hoop, n. Wesel. - P. Eidam, Niederrhein N°. 2, n. Dusseldorp en Duisburg.

ARNHEM, 7 Dec. Rijnhoogte 2 el 2 p. 9 d., gev. 22 d.

KEULEN, 7 Dec. Rijnhoogte 8 vt. 11 d. Keulsch (8 vt. 8 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Vijf Vrienden, Johan: 6090 b. Koffij, 623 sh. Tin, 1235 b. Bindr., N. H. M.

EFFECTEN-SOCIETEIT VAN 3 TOT 4½ URE.

AMSTERDAM, Zondag 8 December.

Werkel. Schuld 3 pCt. 74.
Dito 4 pCt. 97⅜.
Spaansche Binnenl. 3 pCt. 46$\frac{15}{16}$.
Russ. Spoorw. Aand. volgef. 185, 185¼.
Oostenr. Oblig. Metal. 5 pC. 43$\frac{11}{16}$, ⅝.
Dito Nation. 1854 5 pCt. 53½, $\frac{7}{16}$, ⅜.
Mexico Obligatiën 3 pCt. 24$\frac{11}{16}$.
Equador 1 pCt. 14¾.

Alleen in Russische Spoorweg actien was de omzet tot veel verlaagde prijzen van eenig belang.

ADVERTENTIEN.

SALON DES VARIETES, in de Nes. Maandag 9 December *Dornen und Lorbeer oder das ungekannte Meisterstück*, Drama in 2 Acten von W. Friedrich. Tot slot: *Die Maskerade im Dachstübchen*, Schwank in 1 Act von Meisner.

Entree 75 Cents. (Aanvang 8 Uur.)

A. J. DE BOER, Directeur.

Plaatsen kunnen van 10 tot 2 ure besproken worden.

NB. Zondag 8 December. Bijeenkomst der Societeit **DE GEZELLIGHEID.**

NB. Op dringend verzoek van een groot aantal Abonnenten heeft de Directie besloten HEd. de vrije beschikking over hunne Diploma-Kaarten ten behoeve van Familie of Vrienden te laten, mits zij door die Kaarten aan de achterzijde te teekenen, zich voor HEd. Introducés geheel aansprakelijk stellen.

VEROORDEELINGEN

wegens Policie-Overtredingen bij de vier Kantongeregten te Amsterdam, gedurende de maand Oct. 1861.

185 personen ter zake van het als geaffecteerden bij het brandwezen geheel wegblijven bij eene oefening met de brandspuit.

4 personen ter zake van het afsteken van vuurwerk, zonder vergunning van burgemeester en wethouders.

2 personen ter zake van het rooken van tabak in eene kastenmakerswerkplaats.

27 personen ter zake van het in hunnen winkel voorhanden hebben van onberijkte maten en gewigten.

3 personen ter zake als boven van een afgeschafte maat.

1 persoon ter zake van het ten verkoop voorhanden hebben van bedorven meel.

1 persoon ter zake als boven van bedorven vleesch.

2 personen ter zake als boven van bedorven visch.

3 personen ter zake van het als voerman zich plaatsen op rijtuigen niet tot vervoer van personen bestemd en niet ingerigt om van den bok te worden bereden.

2 personen ter zake van het onbeheerd laten staan van aangespannen rijtuigen.

3 personen ter zake van het met een aangespannen rolwagen rijden in den draf.

3 personen ter zake van het rijden met aangespannen rijtuigen in verboden rigting.

3 personen ter zake als boven met handkarren.

12 personen ter zake van het buiten noodzaak rijden op de kleine steenen.

2 personen ter zake van het uitstallen buiten de stoepen der woningen zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

3 personen ter zake van het uitstorten van vuilnis in de gracht.

7 personen ter zake van het op straat uitkloppen van kleeden na den bepaalden tijd.

2 personen ter zake van het niet sluiten van de naar buiten openslaan de luiken van de door hen bewoonde perceelen tusschen zons ondergang en opgang.

2 personen ter zake van het aan de straatzijde wasschen van glazen aan den openbaren weg.

3 personen ter zake van het buiten noodzaak belemmeren van den openbaren weg.

18 personen ter zake van het in verboden tijd los en ongemuilband laten loopen van honden.

4 personen ter zake van het drijven van meer dan twee varkens, zonder van een tweeden geleider vergezeld te zijn.

4 personen ter zake van het aan den openbaren weg verrigten van datgeen, waartoe de openbare waterplaatsen bestemd zijn.

6 personen ter zake van het geopend houden hunner tapperijen tusschen middernacht en een half uur vóór boomkloksluiden.

INGEZONDEN STUKKEN.

OOST-INDISCHE SALPETER.

De uitbreiding der *industrie* in ons vaderland gedurende de laatste jaren, haar meer en meer te huis worden alhier, is eene verblijdende daadzaak, welke krachtig het denkbeeld wederspreekt van hen, die nog altijd van meening zijn, dat in ons land alléén de *handel* bloeijen kan.

Met goed gevolg toch worden thans ten onzent vele takken van nijverheid aangekweekt, en het valt niet meer te ontkennen, dat Holland voor verscheidene industriele ondernemingen bij voorkeur goed gelegen is, vooral voor zoodanige waartoe grondstoffen vereischt worden, welke *over zee* moeten worden aangevoerd, en waarbij bovendien de brandstof geene *hoofdzaak* is.

Bepaaldelijk uit dit oogpunt meenen wij onzen landgenooten op een tak van industrie opmerkzaam te moeten maken, welke in den laatsten tijd in Engeland en Duitschland met groot voordeel gedreven wordt, en die voor Holland zeer zeker niet minder geschikt is; wij bedoelen de vervaardiging van Oost-Indische kali-salpeter uit chili-salpeter door middel van potasch.

Niet nieuw is deze industrie.

Zij werd reeds voor lang, nadat de stand der marktprijzen dier beide salpetersoorten voordeel beloofde, elders geëxploiteerd.

Het onzekere alleen en veranderlijke der onderlinge verhouding hunner waarde hield aanvankelijk groote ondernemingen daarin tegen.

Sedert eenige jaren echter is het onderscheid in de prijzen der beide salpetersoorten vaster, gelijkmatiger en gunstiger tevens geworden; zoodat men met grond op een duurzaam voordeelig resultaat rekenen kan.

Nu is het duidelijk en klaar, dat ons land veel meer dan andere landen, Duitschland b. v. voor dit fabrikaat geschikt is, en dat dus ook bij ons grootere voordeelen daarmede behaald kunnen worden, dan in het buitenland.

De beide daarvoor benoodigde bestanddeelen immers kunnen wij door directen aanvoer goedkooper dan andere natien verkrijgen.

Als neven- of bijproduct verkrijgt men door deze fabricatie de voor het dagelijksche leven bijna onontbeerlijk gewordene soda, zonder bij deze methode genoodzaakt te zijn het lastige zoutzuur, waarvoor slechts een zeer beperkt débouché tegen geringen prijs te vinden is, als aanhangsel daar te stellen.

Deze voordeelen zijn dan ook oorzaak, dat deze nieuwe sodabereiding elders, zoowel in Engeland als in Duitschland, eene geheele verandering in de chemische industrie dreigt te weeg te brengen; nademaal dezelve winstgevender is, dan de tot nu toe gevolgde methode, om de soda uit keukenzout te maken. Blijven de tegenwoordige prijzen eenigen tijd stand houden, zoo als zij in de laatste drie jaren waren, en daarvoor bestaat alle waarschijnlijkheid, dan kan het niet falen, of de oude methode van sodabereiding moet wijken, en de sodafabrieken zullen, de eene voor, de andere na, hare thans bestaande inrigtingen moeten opgeven om over te gaan tot de daarstelling van Oost-Indische salpeter, uit Chili salpeter met soda als neven- of bijproduct.

FRANSCHE BRIEVEN.

PARIJS, 8 December.

Is het u reeds bekend dat de Parijsche beurs-makelaars (*agents de change*) den genialen inval gehad hebben, om den redder der maatschappij, den uitverkorene door acht millioenen, den overwinnaar van Solferino en Magenta en *bij procuratie* van Sebastopol, een bronzen standbeeld in den heiligen tempel van beurs- en windhandel op te rigten, omdat hij de draaikruisboomen en het entreegeld van 20 sous heeft afgeschaft?!

— Jawel! maar waarom wees de Keizer dan toch eigenlijk, dit, in elk geval, welgemeende bronzen standbeeld af?

— Waarom? *Parbleu! parcequ'il ne veut pas être coulé par Messieurs les boursiers!* Maar daarentegen is thans sprake van een ander gedenkteeken.

De dagbladschrijvers en de correspondenten van bladen zijn, naar men wil, voornemens den kapitein des „*San Jacinto*” een gedenkteeken op te rigten als erkenning der uitstekende dienst, welke hij hun in dezen harden tijd van gebrek aan nieuws en schaarschheid van berigten, door zijn aanval op de „*Trent*” heeft bewezen. Ook voor dit monument zou welligt de tempel in de *Rue Vivienne* de geschikste plaats zijn, en de heeren die *à la baisse* speculeren en die door den *Deus ex machina* van den San Jacinto van de gruwelen eener liquidatie *en hausse* zijn gered geworden, zouden gewis

regt gaarne voor de tot stand koming van dit gedenkteeken iets willen bijdragen; maar ik vrees dat van het Wilkes-monument niets komen zal omdat inzonderheid de „koopers" van het *Crédit Mobilier* zich *tegen* de uitvoering dezer historisch-artistieke politieke-commerciele manifestatie verzetten.

— A propos! kent gij de geschiedenis van Polycrates, den tiran van Samos! Dan is het u ook bekend dat deze man in al zijne ondernemingen zoo buitengewoon gelukkig slaagde, dat hij zelfs in den buik van een visch den kostbaren ring terugvond, welken hij — *en liquidation* — in het water geworpen had.

In de dagen van het moderne Parijs, van gepantserde fregatten en kanonnen met getrokken zielen, wordt zooveel geld in het water geworpen, dat het er op een ring meer of minder inderdaad niet aankomt. Destijds echter....

Enfin! hetzelfde wat den tijran van Samos overkwam, gebeurde den tijran der Parijsche beurs: het *Crédit-Mobilier* (ik spreek wel te verstaan noch van zijne ambtenaren, noch van zijne aandeelhouders!); het *Crédit-Mobilier* is in al zijne ondernemingen zoo onbeschaamd gelukkig (of zoo als velen meenen zoo gelukkig onbeschaamd), dat het zoo als zijn aanbeer te Samos, zelfs daar wat te visschen weet, waar voor gewone kinderen der menschen en der speculatie niets meer te halen is.

In deze week echter heeft de gezagvoerder van den *San Jacinto*, den stichter der *Crédit-Mobilier*-dynastie een leelijken streep door de rekening gehaald.

Volgens tyrannen-gewoonte steunde het in plaats van op degens, bajonetten en kanonnen op zijn wel geoefend leger van premien, onder de beproefde aanvoering van den generaal Léfèvre; maar het mogt alles niets baten: het leger moest terugtrekken en verloor op de hoogte der Rue Laffitte gekomen 1,200,000 man, ik wil zeggen 1,200,000 frs. welke naar het gebied van Rothschild overliepen.

Zoo ten minste luidt de sombere overlevering aan de beurs, waar thans alles wat hoeden draagt en manchetten (dit laatste is niet verpligtend), vrij in- en uitgaat als in vroegere jaren.

Daar wij nu toch weder van de beurs spreken, wil ik u eene anecdote verhalen. Aan de beurs van Parijs is een bijzondere commissaris van policie aangesteld, die met andere meer of minder officiele verpligtingen, ook deze had, om den voormaligen minister van financien berigt te geven van hetgeen men in den tempel van den handel deed, maar vooral van hetgeen men sprak, of de fondsen stegen of daalden en inzonderheid ten gevolge waarvan.

Toen nu in de laatste dagen van wijlen de gelukzalige regering van den Heer Forcade de la Roquette de binnenlandsche fondsen stegen, ten gevolge van het gerucht, dat de Heer Fould tot minister van financien benoemd zou worden, bevond de commissaris der beurs zich in geene geringe verlegenheid over de wijze, waarop hij aan zijne Excellentie dezen bitteren pil zou te slikken geven. Hij dacht na en peinsde en peinsde nogmaals en eindelijk schreef hij, „Rente steeg 30 cent.... op het gerucht dat uwe Excellentie tot „Senator" zal worden benoemd."

.... Maar wij zullen thans de beurs verlaten. Ik moet de lezers en lezeressen der Fransche brieven in de Zondags-Editie van het *Handelsblad* om verschooning vragen, dat ik hen in den laatsten tijd, zoo herhaaldelijk naar de Parijssche beurs gevoerd heb, in plaats van hen naar den schouwburg of de modemagazijnen, (waarbij men niet uit het oog mag verliezen, dat men deze laatste spoedig bezoeken moet, wanneer men bij den tegenwoordigen stilstand van zaken, er nog één geopend wil vinden), te begeleiden. Maar ik vraag u in gemoede, is dat mijne schuld?

Spreekt niet sinds verscheidene weken iedereen, groot en klein, ministers en *portiers*, dagbladen en correspondenties, renteniers en zakkerolders van Fould en de door hem weder vrijgegevene beurs? Hoort men sinds acht dagen in koffijhuizen of clubs over iets anders spreken dan over het stijgen der assurantie-premien en het dalen der consols? Loopt het geheele gesprek niet over den *San Jacinto* en den handel, — de *Trent* en de katoen?

Aan eene Amerikaansche dame, die zich op dit oogenblik te Parijs bevindt, werd in een gezelschap naar de aanleiding van den burgeroorlog gevraagd, welke haar geboorteland verdeeld.

»*C'est issue du coton* (*tissue de coton*)" antwoordde zij tragisch-comisch. Ja, in de Amerikaansche zaken:

»Dans le sud, avec le canon
Avant d'avoir rétabli l'ordre,
Quoique nous n'ayons pas de coton,
Nous aurons du fil à retordre."

.... Maar de toestand in Amerika, waar het *revolutionaire* element den oorlog met Engeland denkt door te drijven.....

— In 's Hemels naam, heer Feuilletonschrijver, geene verhandeling over de Amerikaansche aangelegenheden.

— Heb geene vrees, ik zal mij niet met staatkunde inlaten. Ik was slechts voornemens u te zeggen, dat de revolutionnaire staat van zaken in Amerika mij een onlangs verschenen uitmuntend werk van den Heer Charles Berriat Saint-Prix in herinnering brengt. Het voert ten titel: »Memorie aan de hoven van appèl over de regtsbedeeling tijdens de omwenteling in Parijs en in de provincien"

In dit boek, dat van vreeselijke lessen overvloeit, voert de schrijver Fouquier Tinville, den vreeselijken vertegenwoordiger van het schrikbewind, voor het oog van den ontzetten lezer op. Hij was, zegt een geschiedschrijver, de vertegenwoordiger van het stelsel van verdelging, dat door Collot d'Herbois en Foucher in Lyon en door Carrier in Nantes verpersoonlijkt werd. Deze man, wiens aanblik vreeselijker was dan die des doods, deed de zaak van 30, 40 tot 60 beschuldigden binnen weinige uren behandelen en hen, zoo als hij zich beroemde, per hoofd elk in 5, 4 en 3½ minuut ter dood veroordeelen.

Toen Fouquier-Tinville en zijne medepligtigen na den 9den Thermidor veroordeeld werden, luidde het vonnis onder anderen:

»Hij is schuldig, enz. ....

»Omdat hij in 2, 3 of hoogstens 4 uren, 30, 40, 50, ja zelfs 60 personen op eens veroordeelde;

.... Omdat hij op de karren, die naar de geregtsplaats reden, mannen, vrouwen, jonge lieden, grijsaards, dooven, blinden, zieken, gebonden opeen hoopte.

.... Omdat hij,— men siddert bij het lezen,— voorsloeg: »de veroordeelden eene aderlating te doen ondergaan, om hunnen moed, die hen tot aan den dood bijbleef, te verzwakken."

Nog vreeselijker dan dit vonnis zijn de bijzonderheden, welke de Heer Saint-Prix, op grond van authentieke documenten, in zijn werk mededeelt. Laat ik u met eenige hunner bekend maken.

Een deurwaarder, die het bevel ontvangen had uit het Luxemburg eene burgeres Biron te halen, kwam terug en meldde Fouquier, dat hij twee vrouwen van dien naam gevonden had. »Welaan, antwoordde Fouquier, »breng haar beide; *elles y passeront*....."

Inderdaad werden beide ongelukkigen des avonds ten 9 ure naar de *conciergerie* vervoerd, veroordeeld en den volgenden morgen geëxecuteerd.

Ziekten en ligchaamsgebreken der beschuldigden hielden Fouquier niet terug. De Heer Berriat St. Prix levert eene lange naamlijst van ongelukkige 80-jarige grijsaards, dooven, blinden, lammen, die men genoodzaakt was voor den bloedraad te slepen en van daar naar de guillotine.

Dit was b. v. het geval met de beide dames de Noailles. De president vroeg haar naar hare namen; zij hoorden hem niet; hij liet haar de trappen afklimmen en nader komen, waarna zij hem eindelijk hare namen opgaven. De president vroeg: Zijt gij met de zamenzwering bekend? Zijt gij dikwijls bij Mw. Boisgelin geweest?" Zij hoorden hem niet en antwoordden dus ook niet. Niettemin werden zij veroordeeld en geëxecuteerd.

De markiezin de Feuquières werd beschuldigd den maire van Châton in een brief belasterd te hebben. De behandeling der zaak werd verdaagd, ten einde den brief van Châton te doen komen. Des avonds ten 6 ure, toen de deurwaarder, die in last had gekregen den brief van Châton te halen, over de place de la Revolution kwam, zag hij dat men de guillotine uit elkander nam. De markiezin de Feuquières was zoo even geëxecuteerd.

Daar, zoo als voor het hof van 22 Prairial, verscheidene reeksen beschuldigden, soms van 50 tot 60 personen, in 5, 4 en 3½ minuut per hoofd veroordeeld werden, zoo baart het geene verwondering, dat er talrijke vergissingen plaats hadden, en dat dikwijls onschuldigen in de plaats van anderen gevonnisd, veroordeeld en geëxecuteerd werden.

Zoo onderging b. v. de president Sallier den dood, in plaats van zijn zoon, die parlementsraad was.

Saint Perne, de zoon, een jongeling van 17 jaren verloor in de plaats van zijn vijf en vijftig jarigen vader door de guillotine het leven.

Loizerolle, de vader, liet zich in de plaats van zijn zoon veroordeelen en executeren.

. . . . Maar, heer Feuilletonschrijver, waarom verhaalt gij ons ditmaal zulke afschuwelijke dingen van veroordeelingen, guillotine, enz.?

— Waarde lezeres! Het is St. Nicolaas. In de kamer hiernaast en in den gang, verschijnt de verkleede dienstmaagd, in een beddelaken gehuld, een baard van wol om de kin, een bril voor de oogen; zij draagt een grooten zak op den rug, om daarin de ondeugende kinderen te stoppen, en maakt een vreeselijk geraas. De kinderen schreeuwen en tieren door elkander, maar wagen het ter naauwernood de nooten, amandelen en appelen op te rapen, welke St.Nicolaas voor hen rondstrooit, als voorbode van hetgeen zij op Kers- en Nieuwjaarsdag ontvangen zullen. Daarom, waarde lezeres, kan het geen kwaad, dat ook gij in uwe kamer een weinig huivert, op het oogenblik, dat de lamp duister begint te branden, het vuur aan den haard van tijd tot tijd opflikkert, en op den muur sidderende schaduwen dansen, terwijl ik u van de guillotine, doodvonnissen, enz. verhaal. Des te beter zult gij een volgenden keer, naar ik hoop, weten te waarderen, wanneer ik u weder eens aan het lagchen breng.

Maar toch willen wij zoo niet scheiden en om u al weer dadelijk in goede stemming te brengen, wil ik nog snel met u een blik in eenige théâtres werpen.

In de groote opera danst de *Gazella* met voortdurenden bijval in de Ster van Messina. De nieuwe opera in 1 bedrijf van Mary: De menschelijke stem, zal in het vervolg met dit ballet worden opgevoerd, en zal Maandag a. s. eene eerste voorstelling beleven.

In de Italiaansche opera is men bezig om de „Sapho" van Pacini in te studeren; in deze opera zal een Duitsche tenor, de Heer Braun, van wien men veel goeds verwacht, debuteren. De Heer Braun verbergt zijne Germaansche afkomst achter den naam Bruni. Bruni of Braun, wanneer hij maar goed zingt.

De Heer Sardou is bepaaldelijk in de mode. Terwijl »Nos Intimes" elken avond het *Théâtre du Vaudeville* vullen, levert de *Moniteur* een roman als feuilleton van dezen schrijver: *Het Medaillon* genaamd, waarvan de handeling te Amsterdam voorvalt. Ter zelfder tijd las de gelukkige Sardou, met onverdeelden bijval in de opera-comique den tekst van eene opera in 3 bedrijven voor, en in het Théâtre du Palais Royal zal zijn jaar-overzigt: *De Koning van Araucanie*, opgevoerd worden.

De overgelukkige directie van het Théâtre du Vaudeville schonk haren redder een zilveren inktkoker.

— Waarom geen gouden? vroeg iemand.

— Ik koos een zilveren, antwoordde de directeur, opdat Sardou ons binnen kort nog eens zulk een stuk levere en niet zeggen kunne: *L'écritoire dort* (*d'or*).

Niet kwaad geredeneerd voor een directeur, die in verlegenheid zat, maar juist slecht genoeg, om er voor heden mede te eindigen.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 8 December.

STADS-SCHOUWBURG. Van de herhaalde opvoering van het tooneelspel *Nacht en Morgen* valt niets bijzonders te melden. De rol van Philip Beaufort, bij de eerste voorstelling, waarover wij in onze vorige Zondags-Editie gesproken hebben, door den Heer Peters vervuld, was thans den Heer Kistemaker ten deel gevallen; hem komt lof toe voor de verdienstelijke wijze, waarop hij zich kweet; zijn spel getuigde van studie en het zich rekenschap geven zijner rol, welke hij met zorg en netheid uitvoerde. Aangaande de overige vertooners verwijzen wij naar hetgeen wij bij eene vorige gelegenheid betreffende de voorstelling van het tooneelspel: *Nacht en Morgen* hebben medegedeeld.

Maandag a. s. verwacht men hier de eerste opvoering van een nieuw drama in vijf bedrijven: *Dessalines*, volgens de aankondiging eene historische episode uit den tijd van het schrikbewind op St. Domingo, vrije navolging door C. J. Roobol. Die tijd was voorzeker zeer geschikt tot het leveren der stof van een huiveringwekkend drama, dat, naar wij hopen, zich ook nog door andere eigenschappen zal onderscheiden.

THEATRE FRANÇAIS. Deze week leverde hier het interressante schouwspel van een debut tegen den wil der directie. Mlle. Berté, die onlangs in *la Fiammina* met de titelrol was opgetreden en daarin niet dan middelmatig voldaan had, ontving kort na dat eerste debut eene kennisgeving der directie, waarin haar werd aangezegd, dat men, met het oog op den uitslag van het eerste debut, haar niet kon toestaan andermaal in dit Théâtre op te treden. Mlle. Berté nam met dit besluit geen genoegen en eischte met kracht de voortzetting harer debuten. De directie zag zich eindelijk genoodzaakt aan dien eisch te voldoen en gaf van het voorgevallene aan het publiek in eene annonce kennis. Het scheen ons toe dat zij destijds, evenmin als thans, de zaak uit het regte oogpunt beschouwde; zonder dat wij de kwestie van het meer of minder talent van Mlle. Berté wenschen te praejudicieren, komt het ons voor dat de directie aan het verlangen van Mlle. Berté had behooren toe te geven, welk verlangen eigenlijk een *regt* is, den artisten niet *alleen* uit het oogpunt van billijkheid verzekerd. Of kan men zeggen, dat Mll. Berté ongelijk heeft met kracht dit regt te handhaven: »Quand le résultat des débuts doit décider du sort de l'artiste, non seulement pendant une saison théâtrale, mais pour tout son avenir peut-être?" (*)

Men zou zich vergissen wanneer men uit het bovenstaande de gevolgtrekking maakte, dat wij het aanblijven van Mlle. Berté aan het Théâtre Français wenschten; indien de vrouw geen talent of geschiktheid voor haar emplooi heeft, *moet* zij verwijderd worden; maar niet dan nadat het bewijs dier al of niet geschiktheid op voldoende wijze verkregen is, en dit kan alleen door hare debuten. Daarom ook deed het ons genoegen, dat Mll. Berté haar regt deed gelden; voor Frankrijk en voor de kunstwereld zou het ons leed hebben gedaan, wanneer men zou hebben kunnen zeggen, dat in het loyale, het regtvaardige Nederland, eene kunstenares onverhoord en ongezien veroordeeld was, met laakbare terzijdestelling der eerste beginselen van regt en billijkheid; dat zij het slagtoffer was geworden van intrigues; dat zij zelfs openlijk bedreigd was, dat men zonder haar te zien of te hooren zou gebruik maken van een regt, dat elk bezoeker aan den ingang van het Théâtre koopt. Wij zijn niet tegen de toepassing van dat regt en dikwijls hebben wij gewenscht, dat het publiek daarvan op gepaste wijze gebruik wist te maken; maar eene vrouw, eene vreemdelinge, zonder bescherming of steun, daarmede *a priori* te bedreigen, omdat zij, wij herhalen het, haar regt handhaaft, *fi donc!* Wij haasten ons er bij te voegen, dat wij de directie vreemd achten aan deze *menées*, door onhandige vrienden uitgedacht, die den ouden regel bevestigd hebben: *Mieux vaut un sage ennemi, qu'un imprudent ami.* Der Directie verwijten wij alleen den voortgang der debuten gestuit te hebben, daar uit den geregelden gang dier proeven, de bekwaamheid van Mlle. Berté of anders hare onbekwaamheid overtuigend zou gebleken zijn, en het publiek, in deze aangelegenheid de eenige competente regter, alsdan uitspraak zou hebben kunnen doen.

Voor Woensdag a. s. was dus het tweede debut van Mlle. Berté aangekondigd en wel als la Marquise in *Il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée*. In deze rol bewees Mlle. Berté evenmin eene groote artiste, als geheel en al van alle begaafdheid en aanleg voor het tooneel verstoken te zijn; veelal ontbrak haar *entrain* en *verve*, en kwam haar spel ons koel voor; van den anderen kant heeft zij eene goede dictie en gepaste bewegingen, terwijl men haar geene bevalligheid in haar spel ontzeggen kan, en de opvatting harer rol van fijn gevoel en inzigt getuigde. Wij weten niet of Mlle. Berté genoegzaam *à son aise* was, om over al hare middelen te beschikken; uiterlijk was zij kalm en zich zelve volkomen meester, hetgeen in de positie, waarin zij zich bevond, pleit voor eene geestkracht en zelfbeheersching, zoo als men slechts zelden aantreft. Zij werd bij uitstek slecht gesecondeerd door den Heer Chevalier, die in het karakter van *le Comte* in het geheel niet te huis was; hij kende geen woord van eene rol, die buitendien niet tot zijn emplooi behoort. Natuurlijk ontbrak daardoor die vlugheid en dat vlot wegspelen, waardoor alleen dergelijke stukejs eenige waarde verkrijgen. Na het vallen van de gordijn had eene manifestatie plaats, door eenige onvoorzigtigen uitgelokt. Van verschillende kanten werd geapplaudisseerd; daarop hoorde men, hier en daar niet fluiten maar *chuteren*, hetgeen het publiek scheen te mishagen, want dadelijk deed zich een even krachtig als algemeen en aanhoudend applaudissement van het talrijke publiek hooren, dat niet eindigde vóór dat Mlle. Berté terug kwam. Morgen debuteert Mlle Berté voor de derde maal.

Gisteren avond werd hier eene nieuwe allerliefste vaudeville: *La Poudre aux yeux* opgevoerd. Dit stuk behandelt op even geestige als onderhoudende wijze eene maatschappelijke kwaal onzer dagen: de zucht om meer te schijnen dan men is.

In geruimen tijd hebben wij geen stuk zien opvoeren dat om zijne hoog zedelijke strekking en boeijenden, hoewel eenvoudigen inhoud zoo zeer den algemeenen bijval verdient; daarbij komt nog dat de vorm waarin het gegoten is, zeer behagelijk en vrolijk is, zoodat men van den eenen lach tot den anderen vervalt. Deze vaudeville heeft gisteren avond *furore* gemaakt en de voortreffelijke uitvoering verschafte den Heeren Lemer, Delamarre, Chevalier en Murat en de Dames Murat, Caroline Didier en Anne de welverdiende eer der terugroeping.

GRAND THÉÂTRE. De voorstellingen van het Duitsche tooneelgezelschap van den Heer van Lier, hebben ook deze week weder veel schoons opgeleverd. Maandag en Woensdag werd het blijspel: *Ein Lustspiel* van R. Benedix opgevoerd, en ook deze voorstellingen kenmerkten zich door die geacheveerdheid, goeden gang, nuancering en zorg voor de détails, welke men hier steeds aantreft. De rol van Franziska Hainwald was aan Frl. Eichenwald toebedeeld; die haar kent, weet dat deze lieftallige actrice zich van elke rol met talent kwijt en ook ditmaal slaagde zij uitmuntend; na haar verdient vermelding de Heer Schönfeld, als Musikdirector Bergheim; zijn geestig en beschaafd spel gaf ook nu weder groot genoegen. De rol van Agnes werd met veel bevalligheid en naïviteit door Frl. Wagner gespeeld, terwijl Frl. v. Witzmar zich onderscheidde door de goede wijze, waarop zij Ernestine voorstelde. De overige rollen waren in handen der HH. Schelper, Satzger, Carlmüller en Reimers, die allen zeer verdienstelijk speelden.

Vrijdag jl. werd hier opgevoerd: *Stadt und Land oder der Viehändler aus Ober-Oestreich*, een zeer goed geschreven, degelijk en onderhoudend stuk. Twee broeders, Sebastiaan en Blasius Hochfeld, volgen in de wereld eene verschillende carrière; Sebastiaan woont op het land en drijft een handel in vee; Blasius rigt in de stad een handelshuis op en noemt zich Herr Blasius v. Hochfeld. De koopman heeft eene dochter, welke op het punt staat met een zoon van den bankier v. Wellenschlag in het huwelijk te treden; Sebastiaan komt aan, en wordt door zijn hoogmoedigen broeder koel ontvangen, die hem zelfs, daar er gezelschap komt, in een afzonderlijk vertrek het middagmaal wil doen nemen. De koopman verkeert intusschen, ten gevolge van een faillissement, in hagchelijken toestand; de broeder Sebastiaan verneemt zulks, en ijlt, door de koele behandeling zijns broeders getroffen, weg; hij komt opgewonden en eenigzins beschonken terug en verwijt zijn broeder, in bijzijn van vreemden, zijn gedrag, waarbij tevens alles uitkomt. Het huwelijk springt af; het kantoor staat op het punt te springen en thans eerst begrijpt de verschrikte ossenkoopman wat hij gedaan heeft; hij herstelt echter alles door op edelmoedige wijze zijn eigen, met moeite verdiend vermogen zijn broeder aan te bieden, wiens zaken gered worden. Het slot laat zich raden. De hoofdrol in dit stuk, waarin menig schoon en treffend oogenblik voorkomt, werd uitmuntend vervuld door den Heer Martinelli, (Sebastiaan) die met een gevoel, warmte en hartelijkheid speelde, welke hem aller bijval verwierven. Naast hem verdienen genoemd te worden Frl. Turba en Fr. Martinelli, die beiden onverbeterlijk speelden; de Heeren Reimers, Ascher, Satzger, Carlmüller en Lenz, vervulden allen hunne rollen zeer verdienstelijk. Het publiek riep de hoofdvertooners met geestdrift terug. De kleine vaudeville: *Mamsell Rose*, werd uitmuntend en vlug afgespeeld door den Heer en Fr. Martinelli en Frl. Turba, die aan dit stukje een geest en leven wisten bij te zetten en het door de goede voordragt van geestige coupletten zoodanig op te luisteren, dat het publiek hen bij herhaling toejuichte en terug riep.

SALON in de Nes. Aan verscheidenheid is hier in den regel en was hier in de afgeloopene week geen gebrek. De eerste voorstelling bestond uit het drama: *Struensee*; deze opvoering slaagde niet gelukkig; de Heer Wohlbrück, (de graaf von Ranzau) verscheen eerst in het tweede bedrijf, terwijl zijne rol in het eerste bedrijf door den Heer Bethmann was vervuld, ten einde de voorstelling voortgang zou kunnen hebben; de Heer Wohlbrück scheen ongesteld en liet een beroep doen op de inschikkelijkheid van het publiek; aan zijn spel kon men zien dat hij ziek was. De overige vertooners, met uitzondering van den Heer Bolzius en Fr. Firmans en Gerlach, waren in het stuk niet te huis, hetgeen niet verbeterd werd door de omstandigheid, dat de meeste alles behalve rolvast waren. Slechts die tooneelen waarin de Heer Bolzius, (vooral in de twee laatste bedrijven) optrad, hadden eenigen gloed en leven. Deze verdienstelijke acteur verwierf luide en welverdiende toejuichingen en werd bij herhaling teruggeroepen.

Donderdag jl. werd hier opgevoerd: *Doctor Faust's Hauskäppchen*; dit kluchtspel voldeed bij uitstek, waarvan voornamelijk de eer toekomt aan Frl. Götze en den Heer Pfeil, die zoowel door spel als zang uitmuntten. Van de overige vertooners verdienen vermelding de Heeren Bernhard, Firmans en Bolzius, enz., en de Dames Blaas en Muller. Tijdens deze voorstelling had eene tombola plaats om 3 fraaije prijzen, waardoor 3 gelukkige stervelingen in de aangenaamste stemming huiswaarts keerden.

De beste voorstelling was die van Vrijdag jl., als wanneer het drama *Marie-Anne oder ein Weib aus dem Volke*, werd opgevoerd. In dit stuk was het inzonderheid Fr. Firmans die hulde verdient voor de wijze, waarop zij de titelrol vervulde; opvatting en uitvoering waren zeer goed en het publiek juichte deze verdienstelijke actrice met geestdrift toe. Als Bernhard werd zij uitmuntend gesecondeerd door den Heer Bolzius; de Heer Pfeil had als Lux zeer goede tooneelen, Dr. Appiani werd zeer verdienstelijk voorgesteld door de Heer Firmans en ook Fr. Gerlach als Sophie en de Heer Wilhelmi als Theodor waren goed op hunne plaats. Deze voorstelling oogstte in de hoogste mate den bijval des publieks en wij raden der directie aan dit stuk nog dikwijls te doen opvoeren.

Gisteren avond werd *Faust's Hauskäppchen* andermaal opgevoerd en ook ditmaal scheen dit kluchtspel wel in den smaak te vallen; het publiek heeft ten minste even hard gelagchen als geapplaudiseerd.

SALON in de Amstelstraat. Wij hadden ons niet bedrogen, toen wij in onze vorige Zondags-Editie aan het kluchtspel *de Artesische Put* een ongewoon succes voorspelden; ware er hier sprake geweest van een ernstig, degelijk en verdienstelijk werk, wij zouden ons wel gewacht hebben aan de opvoering daarvan eene meer dan gewone of zelfs goede uitkomst te voorspellen; maar wanneer het een kluchtspel geldt, waarbij het publiek verzekerd is dat het gedurende verscheidene uren slechts behoeft te schudden van het lagchen en niet verpligt is te denken, dan kan men er veilig op rekenen dat de toeloop groot zal zijn. Dit is dan ook inderdaad, gedurende alle avonden, dat het stuk is opgevoerd, het geval geweest, totdat het eindelijk Vrijdag jl. door de vaudeville: *Honderd duizend daalders*, vervangen werd. Gisteren avond werd het tooneelspel: *Parijssche Zeden* (*Le demi monde*) opgevoerd, en hoewel wij dit stuk nu maar niet zoo eensklaps onder de „zedelijke" eene plaats durven inruimen, wijzen wij het gaarne eene eerste toe onder de „geestige", waarvan de boeijende en belangwekkende inhoud volkomen den bijval wettigt, welken het publiek daaraan bij voortduring toezwaait. Dat dit tooneelspel steeds een drukken toeloop verwerft, bevreemdt ons in geenen deele, daar die niet alleen in den inhoud maar ook in de opvoering zijne verklaring vindt. De eer hiervan komt grootendeels toe aan Mw. S. Sablairolles en den Heer Morin, die beide hunne belangrijke rollen op uitmuntende wijze vervulden en door het overige personeel zeer verdienstelijk werden ter zijde gestaan. Aan toejuichingen heeft het ook ditmaal niet ontbroken; de hoofdvertooners werden ten slotte herhaalde malen teruggeroepen.

FRANSCHE SCHOUWBURG. Door het Hollandsch tooneelgezelschap van den Heer B. v. Lier & C°. werd hier Dingsdag jl. het drama *de Giftmengster* andermaal opgevoerd. Donderdag daaraanvolgende werden drie bekende Vaudevilles: *Eene Jaloersche Echtgenoot, Zwarte Piet* en *de Twee Echtscheidingen* met goed gevolg ten tooneele gebragt. In het eerste stukje onderscheidden zich de Heeren Hermans en Kotting en de Dames Hermans en Lijsen door de goede vervulling hunner rollen; *Zwarte Piet* werd flink en vlug afgespeeld door den Heer Hermans (de Houtvester), Mw. Hermans (Roosje) en den Heer Stroeve (Willem). Dit vrolijke stukje gaf veel genoegen en deed het publiek meer dan eens hartelijk lagchen. In de Vaudeville: *de Twee Echtscheidingen* werden de hoofdrollen zeer verdienstelijk vervuld door de Heeren Hermans, Lorjé, Mej. Lijsen en Mw. Termaten. Het publiek dat in eene hoogst tevreden stemming dezen schouwburg verliet, riep de verschillende vertooners ten slotte terug.

(*) *Mll. Berté heeft aan de bezoekers van het* Théâtre Français *eene circulaire gerigt, (waaraan wij bovenstaande regels ontleenen) en waarin zij klaagt, dat haar voor de vaudeville*: Il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée, *slechts ééne repetitie is toegestaan. De regisseur Lemer heeft hierop in eene uitvoerige circulaire geantwoord en de bezwaren van Mll. Berté trachten te wederleggen.*

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 753.

Wit begint en geeft op den 3den zet mat.

ZWART.

PROBLEMA'S.

1. WIT. Kon. D 6, Kast. G 3, Paarden D 3, F 4, Pions C 5, D 4, H 4, 5.
ZWART. Kon. E 4, Pions B 6, C 6, D 7, H 7.
Wit geeft op den 4den zet mat.

2. WIT. Kon. F 8, Kast. G 5, Paarden C 1, 5, Pions A 4, B 4, F 4, G 2.
ZWART. Kon. F 6, Rheer G 4, Paard F 5, Pions G 3, H 5.
Wit geeft op den 5den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 752.

	WIT.	ZWART.
1.	D 5 op F 4	A 4 op E 4
2.	F 4 ″ E 2	C 2 ″ D 3
3.	F 5 ″ H 4 †	F 3 ″ E 3
4.	A 3 ″ C 1 † en mat.	

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. WIT. D 3 op F 4, B 5 op B 1, B 1 op G 1, H 3 op G 3, F 4 op E 6 (met variatie).
2. WIT. F 5 op A 5, A 5 op A 1.
3. WIT. H 3 op H 8, H 8 op F 8, B 8 op D 6, D 6 op C 7 of E 7, F 8 op D 8 of C 5.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, en van de Heeren G. S. en J. D. B. te Dordrecht, I. L. B. te Wijk bij Duurstede.
De overigen waren niet goed.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.